

Jaarstukken 2021

Jaarverslag en jaarrekening Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

Colofon

Plaats en datum

Eindhoven, 7 juli 2022

Opdrachtgever

Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

Status

CONCEPT

Auteur(s)

■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■

Eindredactie

Directie VRBZO

CONCEPT

Inleiding

Een hardnekkig virus domineerde bijna twee jaar het nieuws en onze werkzaamheden. Daarmee was het verleidelijk om minder aandacht te schenken aan andere zaken die van invloed zijn op onze gezondheid en veiligheid. Toch gebeurde dat niet; Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is permanent alert en werkt continu aan fysieke veiligheid, voor al die mensen die wonen en werken in deze regio.

Dat wil niet zeggen dat ons werk niet verandert. Dat doet het wel. En zelfs behoorlijk ingrijpend, als gevolg van ontwikkelingen zoals de aandacht voor ongekende crises, digitalisering en wetswijzigingen. Zo wijzigt de omgevingswet bijvoorbeeld de manier waarop we ons verhouden tot onze opdrachtgevers.

Inmiddels hebben we een nieuwe vastgestelde visie. Niet revolutionair, wel evolutionair. Deze visie is onze leidraad, geeft focus en zorgt ervoor dat we nieuwe vraagstukken in onze samenleving kunnen aanpakken. Dat we risico's beter in beeld kunnen brengen. Meer hierover kon u al lezen in ons [publiekelijk jaaroverzicht](#).

Zuidoost-Brabant is een bijzondere regio. Een regio waarin vernieuwing en innovatie aan de orde van de dag zijn. En als wij in onze Brainportregio ergens van doordrongen zijn, dan is dat het nut van samenwerking. Niet alleen tussen overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen, maar ook tussen gemeenten en hulpverleningsinstanties, bijvoorbeeld bij het beheersen van risico's en de bestrijding van crises en incidenten.

Rampen- en incidentenbestrijding is een laatste redmiddel. Vandaar ook onze focus op preventie, voorkomen is immers beter dan genezen. Door samen te werken, goed na te denken en slim te ontwerpen, verkleinen we de kans dat een ramp of calamiteit überhaupt ontstaat. Daarbij staan we open voor technologische innovaties zoals robots en drones. Ze voorzien ons van waardevolle informatie en helpen ons indien nodig snel en gericht op te treden.

Vanzelfsprekend waren er ook bij de brandweer ontwikkelingen. We kochten bijvoorbeeld nieuw materieel, onderzochten incidenten, leidden mensen op en maakten gerichte keuzes voor de toekomst.

Diverse gebeurtenissen hebben in 2021 weer eens aangetoond hoe belangrijk het is om te kunnen beschikken over een robuuste veiligheidsregio. De ervaringen van het voorgaande jaar gaan ons helpen in het nieuwe jaar. Ook in 2022 zal VRBZO weer nodig zijn en zullen wij er staan.

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit de onderdelen *jaarverslag* en *jaarrekening*. In het *jaarverslag* legt VRBZO inhoudelijk verantwoording af over het uitgevoerde beleid. In de *jaarrekening* leggen we verantwoording af over het financiële beleid en beheer in 2021.

Inhoudsopgave

Inleiding	3
DEEL 1: Jaarverslag	6
1. Relevante ontwikkelingen 2021	7
2. Prestaties VRBZO	9
2.1 Programma Brandweezorg	9
2.2 Programma Veiligheid.....	16
2.3 Programma Ondersteuning organisatie (OO).....	20
3. Realisatie visie 2025	22
3.1 Wat wilden we bereiken in 2021?.....	22
3.2 Resultaten uitvoeringagenda 2021	23
4. Verplichte paragrafen	29
4.1 Risicomanagement en weerstandsvermogen.....	29
4.2 Financiering.....	32
4.3 Onderhoud kapitaalgoederen.....	34
4.4 Verbonden partijen.....	34
4.5 Bedrijfsvoering	34
4.6 Covid-19 (Coronacrisis).....	35
4.7 Crisis Oekraïne	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
5. Begroting 2021	36
5.1 Primitieve begroting 2021	36
5.2 Begrotingswijzigingen 2021	36
6. Analyse resultaat 2021	40
6.1 Analyse van het resultaat 2021	40

DEEL 2: Jaarrekening	42
1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	43
1.1 Corona.....	43
1.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening	43
2. Balans per 31 december 2021	46
2.1 Toelichting op de balans	47
2.2 Niet uit de balans blijvende rechten en plichten.....	53
3. Overzicht baten en lasten 2021.....	55
3.1 Overzicht baten en lasten 2021	55
3.2 Toelichting op overzicht baten en lasten	56
3.3 Overzicht incidentele baten en lasten per programma	62
3.4 Overzicht aanwending van bedrag onvoorzien	63
3.5 Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	63
4. Wet Normering Topfunctionarissen verantwoording.....	64
5. SiSa verantwoording	66
6. Controleverklaring accountant.....	67
7. Vaststelling en ondertekening bestuur	68
8. Bijlagen.....	69
8.1 Staat van investeringen 2021	70
8.2 Staat van gemeentelijke bijdragen 2021.....	71
8.3 Taakvelden.....	72

DEEL 1: Jaarverslag

In het jaarverslag legt VRBZO inhoudelijk verantwoording af over het uitgevoerde beleid. Ook in 2021 stond de missie 'Zorg voor veiligheid' centraal. VRBZO doet dit door de volgende programma's uit te voeren:

- brandweezorg: producten risicobeheersing en incidentbestrijding;
- veiligheid: producten crisisbeheersing, GHOR en bevolkingszorg;
- financiering: bijdragen gemeenten en bijdragen Rijk;
- reserves.

In hoofdstuk 1 noemen we een aantal belangrijke (bestuurlijke) ontwikkelingen, die invloed hadden of hebben op de organisatie. Hoofdstuk 2 laat onze prestaties per programma zien. De eerste 2 programma's gaan over de kern van de organisatie, het primaire operationele proces. De overige programma's zijn financieel technisch en bedrijfsondersteunend en verplicht vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In hoofdstuk 3 lichten we de behaalde resultaten van de uitvoeringsagenda toe. Het jaarverslag volgt daarmee de lijn van de bestuursrapportages, die we 2 keer per jaar aanbieden aan het Algemeen Bestuur. Tot slot hebben we in hoofdstuk 4 de verplichte paragrafen voor het jaarverslag opgenomen. Dat zijn de paragrafen risicomanagement en weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, verbonden partijen, financiering en onderhoud kapitaalgoederen.

CONCEPT

1. Relevante ontwikkelingen 2021

Coronacrisis (Covid-19)

De coronacrisis heeft ook in 2021 nog een flinke impact op VRBZO. Met de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (Twm) zijn veel bevoegdheden rondom maatregelen bij het kabinet en de Tweede Kamer belegd. Maar de veiligheidsregio heeft nog steeds een belangrijke taak in de coördinatie en afstemming in de regio. Op regionaal gebied vindt via het RBT op bestuurlijk niveau overleg plaats hoe we de maatregelen (en versoepelingen) binnen de regio zoveel mogelijk op dezelfde manier kunnen toepassen. De coördinatie van werkzaamheden die hieruit voortkomen vraagt capaciteit van de crisisorganisatie. Bij veel medewerkers uit de crisisorganisatie is de vermoeidheid zichtbaar. Met de versoepelingen vanuit het Rijk in juli, schaalden we ook het crisisniveau van GRIP 4 na ruim 16 maanden af. Dat betekent dat ook de crisisorganisatie grotendeels is ontbonden tot een kleine kerngroep. Zo is er bijvoorbeeld geen regionaal beleidsteam (RBT) meer actief in de regio. Als er behoefte is, organiseren we wel bestuurlijke bijpraatmomenten, waarbij Covid-19 het onderwerp is.

Onderdeel van de invoering van de Twm was het aanbieden van een (eind)verslag namens de voorzitter veiligheidsregio aan gemeenteraden over de bestrijding van de crisis. In februari is het tweede verslag Covid-19 aangeboden aan gemeenteraden.

Visie 2025

In 2021 is onze koers voor de komende jaren vastgesteld. In het 1^e kwartaal van 2021 praatten we de (commissies van de) gemeenteraden, samen met burgemeester, bij over de ontwikkelingen en speerpunten uit de visie. In april 2021 stelde het bestuur de visie vast. Daarna gingen we direct aan de slag met de uitvoeringsagenda. Een belangrijk accent hierin ligt op ontwikkeling van crisisbeheersing. Helaas zorgde de hoge werkdruk in dit domein door de coronacrisis ervoor dat we in 2021 te weinig konden doen wat we wilden realiseren. De komende jaren willen we dat inhalen.

Bijstand hoogwater buurregio's

In juli werden onze buurregio's in Limburg en Brabant getroffen door (dreiging van) hoogwater. In het stroomgebied van de Maas had het lang en hevig geregend. Hierdoor traden de rivier en verschillende zijrivieren op diverse plaatsen in onze buurregio's buiten de oevers. Brandweer en crisisfunctionarissen van VRBZO ondersteunden door in het gebied directe hulpverlening te bieden aan burgers en bedrijven en de regionale crisisorganisaties te ondersteunen bij leiding en coördinatie.

CONCEPT

2. Prestaties VRBZO

De meeste capaciteit en middelen van de organisatie zitten vanzelfsprekend in de uitvoering van de reguliere taken op het gebied van brandweezorg, multidisciplinaire crisisbeheersing, GHOR en bevolkingszorg. Deze taken worden uitgevoerd vanuit de begrotingsprogramma's Brandweezorg en Veiligheid. De programma's Zorg, Ondersteuning organisatie en Financiering hebben vooral een technisch karakter.

2.1 Programma Brandweezorg

Het programma Brandweezorg in de begroting van VRBZO bestaat uit de producten Risicobeheersing en Incidentbestrijding.

2.1.1 Risicobeheersing

Met Risicobeheersing willen we incidenten en rampen voorkomen, of de kans erop zo klein mogelijk houden. VRBZO adviseert gemeenten en bedrijven hoe ze fysieke veiligheidsrisico's kunnen beperken. We informeren ze over de mogelijke gevolgen, als de preventie niet op orde is. De prestaties van dit programmaproduct lichten we toe met onderstaande indicatoren.

A. Advies over brandveiligheid

	Prognose 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
 <p>Advies over brandveiligheid</p>	1.530 adviezen	1.521 adviezen	1.588 adviezen

Het aantal adviezen over brandveiligheid is bijna gelijk aan vorige jaren. De aantallen schommelen door de vergunningsaanvragen die bij de gemeenten worden ingediend. Jaarlijks zal het aantal tussen de 1.400 en 1.650 adviesaanvragen liggen.

Productenmonitor Brandveilig Leven

In 2021 heeft Brandveilig Leven de nieuwe digitale Monitor Brandveilig Leven geïntroduceerd en in gebruik genomen. Deze monitor ontstond na de evaluatie van de visie op brandweezorg. Gemeenten wilden informatie over de verschillende producten van Brandveilig Leven. In de monitor vind je de producten die we inzetten om de burger aan te zetten tot, en te informeren over (brand)veilig gedrag. Per product geven we aan wat het doel is, welke doelgroepen we ermee kunnen bereiken en welke inspanningen Brandveilig Leven en/of de gemeente moeten leveren. Daarnaast geven we ook een actueel overzicht van de uitgevoerde en geplande activiteiten en campagnes van Brandveilig Leven. Per gemeente en product kun je de historie en de planning raadplegen. De monitor Brandveilig Leven vind je [HIER](#).

B. Advies over veiligheid bij evenementen

	Prognose 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
--	---------------	-----------------	-----------------

125 adviezen

264 adviezen

212 adviezen

**Advies over veiligheid
bij evenementen**

Door de coronamaatregelen waren er dit jaar relatief weinig adviesaanvragen voor evenementen. Ter vergelijking; pre-corona waren we betrokken bij de advisering van ruim 530 evenementen¹. Daarbij hebben we adviezen gegeven over evenementen, die alsnog niet doorgingen door aangescherpte coronamaatregelen. De afdeling evenementenadvies van de GHOR investeerde dit jaar fors in het mee opstellen van landelijke tools voor advies, voor de periode tijdens en na Corona. Landelijk wordt er een visie ontwikkeld en geïnvesteerd om de evenementenadviseurs te professionaliseren.

Met de 3 Brabantse veiligheidsregio's richtten we geregeld een vragenuur in, om de vergunningverleners van de gemeenten te ondersteunen bij het toepassen van de coronamaatregelen. Dit ervaren de gemeenten als erg positief. Deze digitale bijeenkomsten werden gemiddeld door 120 medewerkers bijgewoond.

C. Advies binnen afgesproken termijnen

	Prognose 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
--	---------------	-----------------	-----------------

**Advisering
binnen normtijd**

 90% binnen afgesproken
termijnen

 96,5% binnen afgesproken
termijnen

 89,9% binnen afgesproken
termijnen

Het aantal adviezen binnen de normtijd is verbeterd ten opzichte van vorige jaren: voor adviezen over brandveiligheid is het 97% en voor adviezen over evenementen is het 98%. Dit komt omdat er beter zaakgericht gewerkt wordt. Door de coronamaatregelen waren er veel minder aanvragen voor evenementen, en daardoor geen piekdruktes in het voor- en najaar.

¹ Bron: jaarverslag VRBZO 2019

D. Controles op brandveiligheid

	Prognose 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
	1.875 controles	593 controles	930 controles
Controles brandveiligheid			

Het aantal controles brandveiligheid is lager uitgekomen dan vooraf verwacht. Door Corona is alleen gecontroleerd waar het echt strikt nodig was. De lagere realisatie is daarmee incidenteel.

In december 2020 kreeg de voorzitter van VRBZO de opdracht om het binnenkomende luchtverkeer te controleren op Corona. Dit betrof aanvankelijk alleen de controle op een gezondheidsverklaring en negatief testbewijs. Later werd de controle uitgebreid met het digitaal coronacertificaat (QR-code). In de maand juni werd dit nog eens uitgebreid met de controle op de quarantaineverklaring. De afdeling Naleving controleerde meer dan 400 aankomende vluchten (ruim 17.000 passagiers) op Eindhoven Airport, op verschillende coronamaatregelen.

Gerealiseerde baten en lasten

	Lasten en baten	Begroting 2021	Realisatie 2021	Afwijking
	Loonkosten	€ 4.806.936	€ 5.076.336	-€ 269.400
	Kapitaalslasten	€ 34.357	€ 34.357	€ 0
	Overige lasten	€ 1.243.794	€ 1.193.801	€ 49.993
	Overhead verrekeningen	-€ 516.927	-€ 486.986	-€ 29.941
	Overige verrekeningen	€ 217.656	€ 215.295	€ 2.361
	Totaal lasten	€ 5.785.816	€ 6.032.802	-€ 246.986
	Overige baten	-€ 149.200	-€ 211.658	€ 62.458
	Totaal baten	-€ 149.200	-€ 211.658	€ 62.458
	Saldo lasten en baten	€ 5.636.616	€ 5.821.144	-€ 184.528

In bovenstaand overzicht staan de gerealiseerde baten en lasten van het product. We lichten de lasten en baten toe in de jaarrekening (paragraaf 3.2.1).

2.1.2 Incidentbestrijding

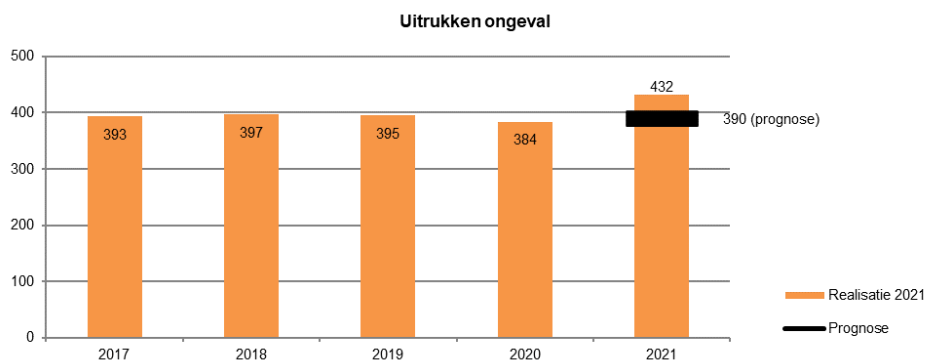
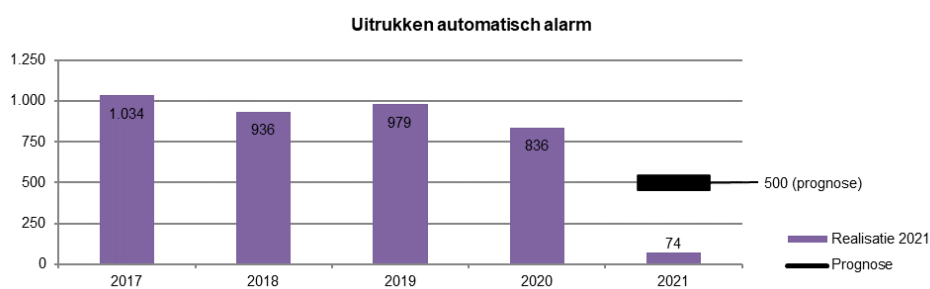
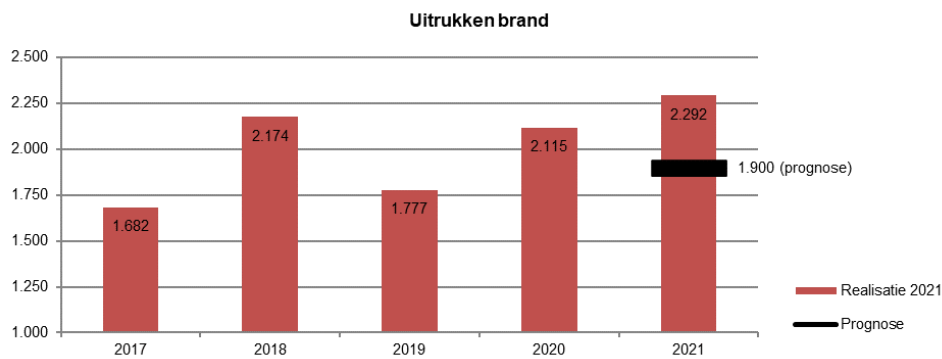
De brandweer probeert niet alleen incidenten en rampen te voorkomen en beperken, maar bestrijdt deze ook. Onder het product 'Incidentbestrijding' voert Brandweer Brabant-Zuidoost de volgende kerntaken uit: brand bestrijden, technische hulpverlening, ongevallen met gevaarlijke stoffen bestrijden en hulpverlening bij waterongevallen. Ons doel is zorgen voor minder slachtoffers en minder schade. We lichten onze prestaties toe met onderstaande indicatoren.

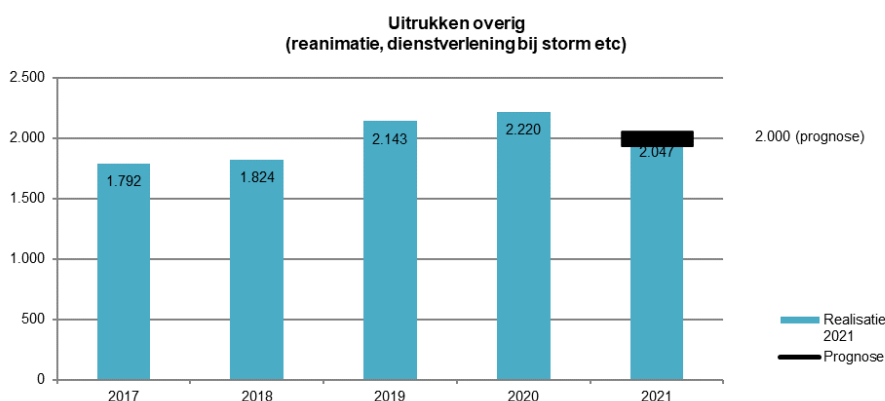
A. Incidenten (uitrukken)

	Prognose 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
 Aantal uitrukken	4.790 uitrukken • 1.900 brand • 500 autom. alarm • 390 ongeval • 2.000 overig	4.845 uitrukken • 2.292 brand • 74 autom. alarm • 432 ongeval • 2.047 overig	5.555 uitrukken • 2.115 brand • 836 autom. alarm • 384 ongeval • 2.220 overig

Het totaal aantal uitrukken in 2021 is opvallend lager dan in 2020, maar bijna gelijk aan de prognose. Dat heeft vooral te maken met het natte voorjaar en het ontbreken van langdurige droogte in de zomer, dit in tegenstelling tot vorige jaren. Het lijkt erop dat dit ervoor zorgde dat we minder hoefden uit te rukken voor buitenbranden en natuurbranden. Met name bij natuurbranden moeten we vaak veel capaciteit voor langere tijd inzetten om de brand te bestrijden.

De meldingen die de meldkamer classificeerde als 'automatisch brandalarm', classificeren ze vanaf medio 2021 onder de noemer 'brand'. Dit verklaart de opvallende daling van het aantal automatische brandmeldingen in 2021.

B. Behaalde opkomsttijden

	Prognose 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2020
	>70% uitrukken voldoet aan opkomstnormen uit bestuurlijk dekkingsplan 2019	77,4% uitrukken voldoet aan opkomstnormen uit bestuurlijk dekkingsplan	77,2% uitrukken voldoet aan opkomstnormen uit bestuurlijk dekkingsplan

Opkomsttijd brandweer

De opkomsttijd is de tijd tussen het moment dat een incident wordt gemeld bij de meldkamer brandweer en het moment dat de eerste brandweer-eenheid ter plaatse is. Deze tijd wordt theoretisch berekend door specifieke software, met onder andere historische data van uitruktijden. Dit rekenprogramma houdt verder rekening met veel variabelen, zoals locatie van gebouwen ten opzichte van de brandweerpost, verkeerslichten, rijnsnelheid en overige verkeersbelemmerende maatregelen.

De uitkomst is een prognose van de opkomsttijd op objectniveau, die het Algemeen Bestuur als opkomstnorm vaststelde. Bij een daadwerkelijk prio 1 incident toetsen we de gerealiseerde opkomsttijd aan de vastgestelde opkomstnorm.

Figuur 1 - proces opkomsttijd brandweer

We kwamen in 2021 vaker binnen de normtijd aan, dan we hadden afgesproken in het bestuurlijk dekkingsplan 2019. Dit komt onder andere doordat de meeste uitrukken plaatsvonden in de verzorgingsgebieden waar onze beroepseenheden gepositioneerd zijn. Zij hebben een snellere uitruktijd dan de vrijwilligers. Daarnaast gebruikt VRBZO sinds begin 2021 de dynamische kazerne volgordetabel (KVT), waarbij we de snelste eenheid alarmeren.

C. Paraatheid eenheden

Toelichting

Paraatheid

In 2021 zorgden de coronamaatregelen voor een betere paraatheid van onze vrijwillige posten. Veel vrijwilligers die normaal gesproken buiten de gemeente of regio werken, moesten (gedeeltelijk) thuiswerken. Wel blijven er zorgen rondom de paraatheid van posten in de kleinere kernen. Hier blijven we kwetsbaar.

D. Vakbekwaamheid functionarissen

Toelichting

Vakbekwaamheid

Het brandweervak vraagt om specifieke kennis en hoogwaardige (technische) vaardigheden. Het vak is niet zonder gevaar, zowel voor het individu als voor de omgeving. Om een veilige en effectieve inzet te garanderen, is vakbekwaamheid -een goede opleiding en regelmatig trainen en oefenen- onmisbaar.

Regelmatig trainen en oefenen

Door de coronamaatregelen moesten we het oefenprogramma ook in 2021 aanpassen. Er is vooral geoefend in kleine groepjes; bijna alle grootschalige trainingsprogramma's lagen stil. We oefenden de basisvaardigheden en specialismes, om op die manier de vaardigheden op peil te houden. Het samenwerken in groter verband kreeg minder aandacht.

Om het nieuwe watertransportsysteem WTS 1500 in gebruik te kunnen nemen, kregen 2 posten in de regio aparte trainingsprogramma's aangeboden. Daarmee konden we afscheid nemen van het oude systeem.

Opleiden nieuwe functionarissen

De afgelopen 2 jaar maakten we een flinke inhaalslag met het opleiden van manschappen en instructeurs. We hebben nu nieuwe capaciteit om zowel de uitruk aan te vullen, als de programma's voor opleiden en trainen uit te voeren.

Aantal opleidingen:

- 12 leergangen Manschap
- 2 leergangen Bevelvoerder
- 2 leergangen Instructeur
- 6 overige opleidingen zoals chauffeur/pompbediener en verkenningseenheid

In juni 2021 hield het NIPV (nieuwe naam voor het IFV) een her-audit bij het opleidingsinstituut van VRBZO. Onze opleidingen werden getoetst aan het landelijke waarderingskader KAB (Kwaliteit Aanbieders Brandweeroopleidingen). De commissie kwam tot het oordeel "voldoende", waarmee we het opleidingsinstituut weer voor 4 jaar konden certificeren.

Gerealiseerde baten en lasten

Lasten en baten	Begroting 2021	Realisatie 2021	Afwijking
Loonkosten	€ 19.241.647	€ 19.041.734	€ 199.913
Kapitaalslasten	€ 3.959.492	€ 3.878.207	€ 81.284
Overige lasten	€ 9.037.889	€ 9.329.281	-€ 291.392
Reserveringen	€ 68.400	€ 71.810	-€ 3.410
Overhead verrekeningen	-€ 1.211.190	-€ 1.204.582	-€ 6.608
Overige verrekeningen	-€ 203.560	-€ 226.406	€ 22.846
Totaal lasten	€ 30.892.678	€ 30.890.044	€ 2.634
Overige baten	-€ 453.869	-€ 715.554	€ 261.685
Totaal baten	-€ 453.869	-€ 715.554	€ 261.685
FLO	€ 1.330.234	€ 1.356.600	-€ 26.366
Saldo FLO	€ 1.330.234	€ 1.356.600	-€ 26.366
Saldo lasten en baten	€ 31.769.043	€ 31.531.090	€ 237.953

In bovenstaand overzicht staan de gerealiseerde baten en lasten van het product. We lichten de lasten en baten toe in de jaarrekening (paragraaf 3.2.2).

2.2 Programma Veiligheid

Het programma Veiligheid in de begroting van VRBZO bestaat uit de producten crisisbeheersing, GHOR en bevolkingszorg. Ook in 2021 waren we met deze producten vooral bezig om de effecten van de coronacrisis te bestrijden.

Coronacrisis

Op 1 december 2020 werd de Wet tijdelijke maatregelen Covid-19 ingevoerd. De regie werd voor een groot deel verlegd van de voorzitters van de veiligheidsregio's naar de individuele burgemeesters. Maar de bestuurders in onze regio kwamen als snel tot de conclusie dat afstemming binnen de regio, in Brabant en met het land noodzakelijk bleef. Ook in de volgende fase van de crisis. Landelijke regels lokaal interpreteren, zou volgens het bestuur leiden tot moeilijk uit te leggen verschillen, verwarring en onduidelijkheid bij burgers en bedrijven. Daarom zetten we de crisisorganisatie voort. Vanaf december 2020 kozen we voor een andere operationele structuur, die beter past bij de crisis. Het regionaal operationeel team (ROT), waarin crisisfunctionarissen in piketdienst samenwerkten om de directe effecten van een crisis te bestrijden, werd het multi covid team (MCT). Dit team heeft een focus die verder ligt dan 'de crisis op dit moment'. In het MCT werken verschillende diensten en functionarissen samen aan thema's, waarbij ze vooral vooruit kijken. Ze geven advies aan het bestuur en stemmen af met het Rijk en andere regio's. Daarnaast organiseerde het MCT in december, samen met de GGD en de huisartsen, een geslaagde 'booster' campagne in onze regio. Vooral de GHOR had vanuit VRBZO een belangrijke bijdrage hieraan.

In 2021 kwam het MCT 22 keer, en het RBT 37 keer digitaal bij elkaar. Belangrijke thema's waren onder andere de vaccinatiecampaagne, de (handhaving van de) avondklok, rellen/maatschappelijke onrust, fase 3/code zwart in de zorg, demonstraties en afschaling van de maatregelen na de zomer. In juli heeft men landelijk besloten GRIP 4 af te schalen, waardoor wij ook het RBT en MCT afschaalden. Het RBT bestond uit de voorzitter van VRBZO, de vicevoorzitter, 4 geografisch over de regio verspreide burgemeesters, de directeur van VRBZO, de directeur publieke gezondheid/GGD, de regionaal coördinerend gemeentesecretaris en de korpschef van politie Oost-Brabant. Met het oplossen van de crisis in het najaar, hadden bestuurders behoefte om af te stemmen. Dat organiseerden we met informele RBT-overleggen. Daarnaast waren er informele bestuurlijke bijpraatmomenten met alle 21 burgemeesters van onze regio.

Na de zomer waren er elke week of om de week een informeel RBT en diverse bestuurlijke bijpraatmomenten. Daarnaast zorgde het MCT steeds voor een gezamenlijk beeld en bracht het de multi-effecten in beeld als er weer nieuwe landelijke maatregelen werden aangekondigd (wat gaat dit mogelijk betekenen voor alle kolommen?). Het MCT stelde meerdere realcase- en worstcase-scenario's op voor de effecten op de zorg(dis)continuïteit en voor de problemen die dreigden voor de openbare orde en veiligheid.

2.2.1 Crisisbeheersing

Crisisbeheersing organiseert de leiding en coördinatie, bij de bestrijding van complexe incidenten. Vaak zijn er meerdere hulpdiensten en (een) gemeente(n) bij betrokken. Soms gebeurt dit vanuit de GRIP-structuur (gecoördineerde regionale incidentbestrijdingsprocedure). Samen zorgen we zo snel mogelijk voor een stabiele en veilige situatie, zodat de dagelijkse gang van zaken kan worden hervat. Na het incident evalueren we om leerpunten op te halen, waardoor we kunnen leren van het incident. In de 'normale' situatie implementeren we de leerpunten in onze plannen (bijvoorbeeld het regionaal risicoprofiel, regionaal crisisplan en de rampbestrijdingsplannen) en worden functionarissen opgeleid en getraind.

A. Bestrijden GRIP-incidenten

	GRIP	2021 (2020)	Incidenten in 2021
 GRIP	GRIP 1	2 (5)	Flatbrand Helmond (nov.) Brand transformatorhuis Aalst (dec.)
	GRIP 2	0 (0)	-
	GRIP 3	1 (1)	Maatschappelijke onrust Eindhoven e.o. (jan.)
	GRIP 4	1 (1)	Covid-19 (sinds maart 2020, afgeschaald in juli)

Evaluaties GRIP-incidenten

- We stelden meerdere interne evaluaties op over de coronacrisis. In de laatste periode van 2021 waren er geen grote bijzonderheden.
- De brandweer presenteerde in 2021 een uitgebreide evaluatie van een industriebrand in Hapert uit 2020. Hiervoor is onder andere een leerfilm gemaakt die uitgebreid is besproken met brandweermedewerkers en verwerkt in leer- en oefenstof.
- Beide GRIP 1-incidenten leidden niet tot bijzonderheden en worden regulier geëvalueerd.

Overige bijzondere inzetten/situaties (geen GRIP)

- In december was er verhoogde cyberdreiging als gevolg van een ernstige kwetsbaarheid in Apache Log4j (een softwareproduct dat wordt gebruikt om meldingen in software vast te leggen). Het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) waarschuwde voor mogelijk grote schade en adviseerde organisaties om zich voor te bereiden op een mogelijke aanval. VRBZO is sindsdien extra alert op haar eigen continuïteit en die van de meldkamer. Ook stemmen we af met gemeenten en vitale partners over eventuele knelpunten die de openbare orde en veiligheid, of de maatschappelijke continuïteit kunnen schaden.
- De voorbereiding op de jaarwisseling is door VRBZO multidisciplinair gecoördineerd.

B. Wettelijke planfiguren
Toelichting

Planvorming met netwerkpartners

- In december stelde het bestuur het geactualiseerde crisisbeheersplan luchthaven Eindhoven en een nieuw rampbestrijdingsplan vast.
- Op verzoek van het bestuurlijk vooroverleg (BVO) Crisisbeheersing stelden we een draaiboek op voor de Afrikaanse varkenspest.
- We zijn bezig met een coördinatieplan voor cybergevolgbestrijding. De dynamiek van de Log4j-situatie zorgt voor veel nieuwe inzichten. Die nemen we in 2022 mee in de voorbereiding.

C. Vakbekwame crisisfunctionarissen
Toelichting

Vakbekwaamheid

In 2021 gebruikten we een aangepast opleidings-, trainings- en oefenprogramma. Bijna alle activiteiten vonden digitaal plaats. Het was daarom lastig om de manier van werken en de samenwerking in teams realistisch te oefenen. Met de oefeningen wilden we vooral nieuwe crisisfunctionarissen basiservaring op laten doen.

Gerealiseerde baten en lasten

 Lasten en baten	Begroting 2021	Realisatie 2021	Afwijking
Loonkosten	€ 1.008.694	€ 1.415.997	-€ 407.303
Kapitaalslasten	€ 42.257	€ 43.760	-€ 1.503
Overige lasten	€ 531.699	€ 580.907	-€ 49.208
Overhead verrekeningen	-€ 101.161	-€ 186.882	€ 85.721
Overige verrekeningen	€ 0	€ 12.674	-€ 12.674
Totaal lasten	€ 1.481.489	€ 1.866.456	-€ 384.967
Overige baten	-€ 46.500	-€ 362.794	€ 316.294
Totaal baten	-€ 46.500	-€ 362.794	€ 316.294
Saldo lasten en baten	€ 1.434.989	€ 1.503.662	-€ 68.673

In bovenstaand overzicht staan de gerealiseerde baten en lasten van het product. We lichten de lasten en baten toe in de jaarrekening (paragraaf 3.2.3).

2.2.2 GHOR en Bevolkingszorg

GHOR en Bevolkingszorg hebben tijdens een crisis een coördinerende functie. Zij faciliteren de samenwerking tussen zorginstellingen (GHOR), gemeenten en maatschappij (Bevolkingszorg) bij grootschalige incidenten. Ook in de coronacrisis, bij uitstek een crisis die zorg- en gemeentelijke processen raakt. Bijna alle collega's van deze afdelingen werden ingezet om de effecten van de crisis te bestrijden. Daarnaast hielpen collega's van andere afdelingen van VRBZO en collega's uit het netwerk van gemeenten om gemeentelijke processen en crisiscommunicatie te ondersteunen. Omdat de coronacrisis zo lang duurde, was de werkdruk voor de betrokken medewerkers hoog. Wat we van tussentijdse evaluaties hebben geleerd, pasten we toe. Maar door de werkzaamheden die deze crises met zich meebracht, pauzeerden we de jaarplannen die we hadden opgesteld.

A. Beleid- en planvorming
Toelichting

GHOR:

- Een bijdrage leveren aan de plannen van acute en niet-acute zorgpartners (ziekenhuizen, verpleeg- en verzorgingshuizen, thuiszorg, verstandelijk gehandicapten sector, ambulancezorg en huisartsenzorg), zodat ze zijn voorbereid op fase 3/code zwart.
- Deelnemen aan de planningsstaf van de 6 zuidelijke veiligheidsregio's voor het vluchtelingenvraagstuk.
- Ontwikkelen van een plan van aanpak (samen met GGD) voor een isolatie- en quarantainefaciliteit voor de regio Brabant-Zuidoost.

Bevolkingszorg:

- Actualiseren van het crisisbeheersplan (CBP) Luchthaven Eindhoven.
- Optimaliseren van de eigen afdeling Bevolkingszorg. Onder andere door de personele capaciteit op sterkte te brengen. In 2022 gaan we met de rest van de plannen voor onze monodisciplinaire crisisorganisatie verder.

B. Vakbekwame crisisfunctionarissen
Toelichting

GHOR:

- Onze prioriteit lag bij het opleiden van nieuwe piketfunctionarissen, om de 24/7 paraatheid te garanderen. We besteedden minimaal aandacht aan het vakbekwaam houden van piketfunctionarissen.
- De fysieke opleidingen, trainingen en oefenactiviteiten zijn grotendeels komen te vervallen. Diverse activiteiten vonden digitaal plaats.

Bevolkingszorg:

- In 2021 voerden we een minimaal oefenprogramma uit. De focus in trainingen en oefeningen lag bij 'communicatie tijdens crisis' en 'nafase na crisis'.
- In 2022 draait bij alle grote ROT-oefeningen het team (preparatie) nafase mee. Dit moet de overdracht van de crisisorganisatie naar de reguliere organisatie verbeteren.

Gerealiseerde baten en lasten

GHOR

Lasten en baten	Begroting 2021	Realisatie 2021	Afwijking
Loonkosten	€ 926.674	€ 1.104.924	-€ 178.250
Kapitaalslasten	€ 7.601	€ 3.397	€ 4.204
Overige lasten	€ 196.627	€ 196.056	€ 571
Overhead verrekeningen	-€ 118.412	-€ 22.280	-€ 96.132
Totaal lasten	€ 1.012.490	€ 1.282.097	-€ 269.607
Overige baten	€ 0	-€ 187.725	€ 187.725
Totaal baten	€ 0	-€ 187.725	€ 187.725
Saldo lasten en baten	€ 1.012.490	€ 1.094.372	-€ 81.882

Bevolkingszorg

Lasten en baten	Begroting 2021	Realisatie 2021	Afwijking
Loonkosten	€ 274.727	€ 523.696	-€ 248.969
Kapitaalslasten	€ 6.240	€ 5.925	€ 316
Overige lasten	€ 175.400	€ 220.008	-€ 44.608
Totaal lasten	€ 456.367	€ 749.629	-€ 293.262
Overige baten	€ 0	-€ 256.178	€ 256.178
Totaal baten	€ 0	-€ 256.178	€ 256.178
Saldo lasten en baten	€ 456.367	€ 493.450	-€ 37.083

In bovenstaand overzicht staan de gerealiseerde baten en lasten van de producten GHOR en Bevolkingszorg. We lichten de lasten en baten toe in de jaarrekening (paragraaf 3.2.4 en 3.2.5).

2.3 Programma Ondersteuning organisatie (OO)

Bedrijfsvoering ondersteunt de organisatie op het gebied van financiën, informatie & automatisering, HRM, communicatie en in de communicatie met het bestuur. Een uitgebreide financiële toelichting is opgenomen in de jaarrekening.

A. Ziekteverzuim

Ziekteverzuim

Realisatie 2021	Realisatie 2020	Benchmark 2021
Percentage ziekteverzuim VRBZO: 5,3%	Percentage ziekteverzuim VRBZO: 3,6%	Percentage ziekteverzuim 'Overheid & Openbaar Bestuur': 5,7% <i>(bron: CBS, voorlopige cijfers 2021)</i>

In de primaire processen was het ziekteverzuim over heel 2021 relatief laag, ondanks Covid-19. Hierdoor kwamen de operationele processen niet in gevaar. Kantoorpersoneel kon overwegend thuiswerken waardoor (verdenkingen van) Corona weinig effect had op het verzuim. Om medewerkers in deze bijzondere tijd fysiek en mentaal gezond en fit te houden, stelde de afdeling HRM een programma samen met onder andere online workshops.

Gerealiseerde baten en lasten

Lasten en baten	Begroting 2021	Realisatie 2021	Afwijking
Loonkosten	€ 4.699.592	€ 4.802.126	-€ 102.534
Kapitaalslasten	€ 463.943	€ 397.094	€ 66.849
Overige lasten	€ 2.887.998	€ 2.917.952	-€ 29.954
Overhead verrekeningen	€ 1.947.690	€ 1.900.731	€ 46.959
Overige verrekeningen	€ 0	-€ 1.563	€ 1.563
Totaal lasten	€ 9.999.223	€ 10.016.340	-€ 17.117
Overige baten	€ 0	-€ 59.686	€ 59.686
Totaal baten	€ 0	-€ 59.686	€ 59.686
Saldo lasten en baten	€ 9.999.223	€ 9.956.654	€ 42.569

In bovenstaand overzicht staan de gerealiseerde baten en lasten. We lichten de lasten en baten toe in de jaarrekening (paragraaf 3.2.9).

3. Realisatie visie 2025

In de visie staat de meerjarige beleidskoers van de organisatie. In 2021 stelde het Algemeen Bestuur de visie vast voor de periode tot 2025. Gekoppeld aan de visie stellen we ieder jaar een uitvoeringsagenda op voor het volgende jaar. Hierin laten we zien wat we dat jaar gaan doen. We bieden de uitvoeringsagenda ieder jaar aan het bestuur aan.

3.1 Wat wilden we bereiken in 2021?

In de uitvoeringsagenda laten we per thema zien, wat we wilden bereiken in 2021:

- A. samen voor veilig;
- B. werken aan een weerbare samenleving;
- C. toekomstgerichte organisatie.

A. Samen voor veilig

1. Crisismanagement is een vak	2. Investeren in netwerkmanagement	3. Bijdragen aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving
Optimaliseren kolom Bevolkingszorg Optimalisering van Bevolkingszorg is vastgesteld door het algemeen bestuur, op basis hiervan: <ul style="list-style-type: none"> ▪ is de regie belegd bij het bestuur; ▪ zijn werkzaamheden als collectieve taak benoemd; ▪ worden structureel benodigde middelen (personeel, budget) beschikbaar gesteld 	Versterken netwerken: proces en samenwerking binnen ketens <ul style="list-style-type: none"> ▪ Intensiveren samenwerking binnen de 'witte kolom', vooral tussen GHOR en GGD ▪ Inzicht in het netwerk op diverse niveaus (operationeel - strategisch) van bekende en onbekende partners ▪ Ontwikkel- / actieplan om netwerk professioneel te onderhouden (relatiemanagement) en benutten 	Gedeelde waarden omgevingsveiligheid Gemeenten helpen rekening te houden met risico's brand, rampen en crises in het omgevingsplan door het afronden van een handreiking veilige leefomgeving
Afronden testfase crisisplan 2.0 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Het concept crisisplan verrijken met lessen Covid-19 en evaluatie wet Veiligheidsregio; ▪ Afronden testsessies, met als doel om in 2022 het crisisplan bestuurlijk vast te stellen en het implementatieplan op te stellen 	Veiligheid innovatieplatform Brabant (VIB) Innovatieplatform, van triple-helix instellingen uit Brabant, dat veiligheidsvraagstukken integraal en multidisciplinair aanpakt (doorontwikkeling van DITTS)	Integraal samenwerken met gemeenten en partners Zorgen voor integrale en digitale dienstverlening rondom Omgevingswet voor burgers. Dit doen we onder meer via de implementatie van een ICT applicatie samen met diverse gemeenten en ODZOB
Maken dynamische planfiguren* <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bouwstenen om op een dynamische manier risico's in beeld te krijgen t.a.v. multi-crisisbeheersing, gezondheidszorg en brandweerzorg ▪ Huidig regionaal risicoprofiel actualiseren zodanig dat dit in 2022 bestuurlijk kan worden vastgesteld 	Branding VRBZO Een helder verhaal wie we zijn, waar we naar toe willen en met wie we dat doen. Alle medewerkers herkennen, erkennen en dragen dit verhaal uit	Producten en diensten risico-advisering Herijking van de werkwijzer risicobeheersing VRBZO, zodanig dat deze aansluit op producten en diensten van GGD en ODZOB. Deze werkwijzer wordt aangeboden aan bestuur
Borgen positie DPG in veiligheidsregio Heldere governance afspraken over aansturing van GHOR in handen van DPG		
Verkennen toekomstige positie geneeskundige zorg Vaststellen bestuurlijke opdracht over te ontwikkelen visie gericht op toekomstige structuren voor de coördinatie binnen de witte kolom (n.a.v. evaluatie Wvvr)		

B. Werken aan een weerbare samenleving

4. Veiligheidsbewustzijn vergroten en zelfredzaamheid bevorderen	5. Risico- en crisiscommunicatie	6. Focus op verminderd zelfredzamen
<p>Verbeteren (digitale) dienstverlening aan gemeenten Digitaal toegankelijke kernboodschappen risicocommunicatie, zodat gemeentelijke websites hiernaar eenvoudig kunnen verwijzen (vanuit 1 uniforme bron)</p>	<p>Doorontwikkelen crisiscommunicatie Beleidsnotitie die moet leiden tot verdere professionalisering van het proces crisiscommunicatie en dat aansluit op:</p> <ul style="list-style-type: none"> het nieuwe crisisplan (crisisplan 2.0); de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's; de ervaringen van de coronacrisis; behoefte van het regionaal team crisiscommunicatie ('binden en boeien') 	<p>Verbinden risicocommunicatie met gemeentelijke zorgtaken (wijkteams) Verkenning van projectinitiatief "Leefsamen"; een initiatief gericht op het versterken van de verbinding in wijken, buurten en dorpen om ouderen in hun eigen sociale omgeving veiliger en langer thuis kunnen wonen met behulp van o.a. slimme techniek en sociale alarmering</p>
<p>Effectiever en gericht risicocommunicatie-beleid Beleidsplan risicocommunicatie dat aansluit op het regionaal risicoprofiel en op de risicoperceptie en behoefte van onze inwoners. Gezamenlijk ontwikkeld met netwerkpartners, zoals gemeenten, ODZOB, GGD, waterschappen</p>	<p>Sneller alerteren omgeving met een handelingsperspectief Dit doen we op basis van de risicocommunicatie kernboodschappen. De eerste stap is een evaluatie van de pilot Alert4Omgeving Helmond, zodat we inzicht hebben in functionele en technische werking en dat de organisatorische en financiële implicaties beschreven zijn</p>	

C. Toekomstgerichte organisatie

7. Zicht op risico's	8. Versterken gebruik intelligentie en analyse	9. Adaptief, innovatief en lerend vermogen vergroten	10. Toekomstgerichte incidentenbestrijding
<p>Verder ontwikkelen Veiligheidsinformatie knooppunt (VIK) Ontsluiten van diverse databronnen voor goede beeldvorming voor en tijdens een incident of crisis: informatie over weer, verkeer, evenementen, gebouwen en vergunningen</p>	<p>Doorontwikkelen datawarehouse 2.0</p> <ul style="list-style-type: none"> Met bedrijven / partners relevante informatie delen van data met het doel vergroten (fysieke) veiligheid, o.a. in samenwerking met FieldLab Zuid-6 Ontsluiting VTH applicatie naar datawarehouse 	<p>Ontwikkelen menselijk kapitaal (HRD), leiderschap en samenwerking</p> <ul style="list-style-type: none"> Eerste stappen inrichting centrale HRD (human resource development) Opzet strategisch personeelsplan en herijking organisatie breed loopbaan- / mobiliteitsbeleid Aantoonbaar vakbekwaam maken functionarissen Leiderschapsprogramma, o.a. gericht op sturing en integraal management Samenwerken tussen en binnen teams 	<p>Versterken integrale brandweerzorg Een integraal brandweezorgplan met enerzijds risicobeheersing en preventieve brandveiligheid, en anderzijds dekking, paraatheid, spreiding en slagkracht. Hieronder valt onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nieuw inzetplan o.b.v. gebiedsgerichte opkomstijden Dynamisch alarmeren voor alle eenheden
<p>Duiden van risico's</p> <ul style="list-style-type: none"> Data-visualisatie door het ontsluiten van digitale kaartlagen over (fysieke) veiligheid Inrichting van proces en opleiden van medewerkers hoe te komen van ruwe data naar een integraal advies en risicoduiding 	<p>Zorgen voor betrouwbare informatie: altijd & overall Inrichten proces om data-integriteit te borgen (betrouwbaarheid, kwaliteit en beschikbaarheid van data)</p>	<p>Professionalisering audits</p> <ul style="list-style-type: none"> Rechtmatigheidsverklaring voor financiële processen behalen Aanschaf en inrichting GRC applicatie (governance risk compliance) 	<p>Investeren in vakbekwame medewerkers</p> <ul style="list-style-type: none"> Beleidsbasis gedefinieerd voor kerntaken (brandbestrijding, technische hulpverlening, waterongevallen, ongevallen gevaarlijke stoffen) en specialismen Ambitieniveau bepaald op ontwikkeling vakbekwaamheid natuurbrandbeheersing
<p>Maken dynamische & integrale risicoprofielen Volgend op eerste resultaten van item dynamisch planfiguren bij Crisismanagement is een vak'</p>			<p>Realiseren taakdifferentiatie Zicht op (financiële en organisatorische) impact landelijke lijn op VRBZO. Op basis hiervan plan van aanpak opleveren</p>

3.2 Resultaten uitvoeringagenda 2021

A. Samen voor veilig

1. Crisismanagement is een vak	2. Investeren in netwerkmanagement	3. Bijdragen aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving
<p>Crisisplan 2.0 VRBZO werkte afgelopen jaren samen met Veiligheidsregio Brabant-Noord aan een slagvaardiger en flexibeler model crisisplan. Vanwege de coronacrisis stellen we het project crisisplan uit naar 2022. Omdat de evaluatie Wet veiligheidsregio net was opgeleverd, besloten we om deze mee te nemen in het project crisisplan. Hetzelfde geldt voor onze ervaringen met de coronacrisis en voor de gedeelde ontwikkelopgaven die voortkomen uit de visies c.q. beleidsplannen van beide regio's. Denk aan investeren in een (informatiegestuurde) netwerkorganisatie en -management. In de afgelopen maanden zijn we gaan verkennen wat dit betekent om in 2022 goed van start te kunnen gaan. Om samenhang en focus aan te kunnen brengen, is gekozen voor een programmatische aanpak. Het programma heet 'doorontwikkeling crisisorganisatie' en voeren we samen met Brabant-Noord uit. Inmiddels stemden de MT's van beide regio's en het BVO CB (VRBZO) en de Veiligheidsdirectie (VRBN) in met het programmaplan en gaan we begin 2022 van start.</p>	<p>Versterken netwerken: proces en samenwerking ketens We deden onderzoek naar de vraag: Is een netwerkbenadering effectief om te werken aan bewustwording over risico's en de eigen rol van bedrijven rond veiligheid? Conclusie is dat een netwerk wenselijk is om de doelen op het gebied van bewustwording over risico's en (eigen) verantwoordelijkheid van bedrijven te realiseren.</p>	<p>Producten en diensten risico-advisering Een regionale werkgroep stelde een digitale regionale dienstencatalogus op. In de werkgroep zaten de sub-regio's Peel, A2-gemeenten, de Kempen en (rand)stedelijk gebied, Waterschap, Provincie, GGD, ODZOB en VRBZO. De regionale catalogus is eind 2021 getest op gebruiksvriendelijkheid en bruikbaarheid voor de nieuwe Omgevingswet. Dit leidde tot aanscherping. GGD, ODZOB en VRBZO boden hun deel van de catalogus aan het bestuur aan om er een besluit over te nemen. We verwachten het besluit in 2022. Daarna gaan we de catalogus implementeren en uitvoeren.</p>
<p>Dynamische planfiguren We willen het regionaal risicoprofiel dynamisch inrichten op strategisch, tactisch en operationeel niveau. We startten met inventariseren en in beeld brengen van de ambitie en mogelijkheden. Het is belangrijk om aan te sluiten bij landelijke en regionale ontwikkelingen.</p>	<p>Veiligheid innovatieplatform Brabant (VIB) Met de zuidelijke veiligheidsregio's en de politie leveren we hier inhoudelijk en concreet een bijdrage aan.</p>	<p>Integraal samenwerken met gemeenten en partners Samen met 19 gemeenten en ODZOB implementeerden we een nieuwe applicatie. Eind 2021 ronden we dat af. Diverse gemeenten, ODZOB en VRBZO kunnen nu vanuit 1 applicatie, digitaal werken aan hetzelfde omgevingsdossier.</p>
<p>Optimaliseren kolom Bevolkingszorg We stelden een bestuurlijke notitie op met diverse ambtenaren rampenbestrijding. We gaven hierin antwoord op de vragen: Wat wordt de komende jaren van Bevolkingszorg verwacht? Welke middelen hebben we nodig om dat uit te voeren?</p>	<p>Branding VRBZO Het algemene kernverhaal van VRBZO is af. We breidden de basis communicatiemiddelenmix uit met nieuwe middelen en publicaties. De behoeftepeiling van de organisatie/tussentijdse evaluatie is af. We vertaalden dit in een MT-voorstel om samen te bespreken. Eerste contouren van het plan van aanpak voor arbeidsmarktcommunicatie is af.</p>	<p>Gedeelde waarden omgevingsveiligheid De Handreiking Veilige leefomgeving Omgevingsplan is afgerond en publiceerden we op de website van VRBZO. De Handreiking wordt via verschillende kanalen onder de aandacht gebracht.</p>

<p>Borgen positie directeur publieke gezondheid (DPG) in veiligheidsregio</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vanwege de nieuwe golf in de Covid-pandemie is dit thema vertraagd. We verwachten dit eind maart 2022 af te ronden. De DPG heeft de inhoudelijk aansturing van de GHOR overgenomen. - We hebben bestaande afspraken heroverwogen en herzien en aansluitend aangeboden aan het bestuur van VRBZO. 		
<p>Positiebepaling crisisstructuur geneeskundige zorg</p> <p>Vanwege de nieuwe golf in de Covid-pandemie loopt dit thema achter op schema. We verwachten dat dit eind maart 2022 gereed is. In opdracht van DPG en directeur VR startten we met de GGD om het 'Samenwerkingsplan GGD-GHOR tijdens crises' te implementeren. Zo verbeteren we procesmatig de samenwerking.</p>		

CONCEPT

B. Werken aan een weerbare samenleving

4. Veiligheidsbewustzijn vergroten en zelfredzaamheid bevorderen	5. Risico- en crisiscommunicatie	6. Focus op verminderd zelfredzamen
<p>Betere (digitale) dienstverlening aan gemeenten</p> <p>We publiceerden de kernboodschappen voor risicocommunicatie op de website vrbzo.nl. De gemeenten zijn hierover voor de zomer geïnformeerd en reageerden er positief op.</p>	<p>Verdere doorontwikkeling crisiscommunicatie</p> <p>We leverden de beleidsnotitie op en deelden het advies met de betrokkenen. Op projectbasis startten we met de doorontwikkeling van crisiscommunicatie.</p>	<p>Verbinden risicocommunicatie met gemeentelijke zorgtaken (wijkteams)</p> <p>De subsidieaanvraag voor het initiatief 'LeefSamen' is eind april ingediend bij de provincie. De provincie keurde de aanvraag helaas af. De subsidieaanvrager onderzocht samen met de provincie of het project toch door kan gaan binnen onze regio. 11 januari 2022 zal de provincie daar opnieuw een besluit over nemen.</p>
<p>Effectiever en gericht risicocommunicatiebeleid</p> <p>Een klankbordgroep van gemeenten hielp ons een nieuw beleidsplan voor risicocommunicatie te maken. De klankbordgroep bestond uit communicatieprofessionals en ambtenaren rampenbestrijding van de gemeenten Best, Nuenen, Geldrop-Mierlo, Son en Breugel, Deurne, Heeze-Leende, Reusel-de Mierden, Valkenswaard en Eindhoven. Daarnaast betrokken we interne professionals vanuit de afdelingen Crisisbeheersing, Bevolkingszorg/GHOR en Communicatie. Nieuw in het beleidsplan is dat we nadrukkelijk de behoeften van onze inwoners meenamen om de focus voor risicocommunicatie te bepalen. We lieten hiervoor een risicoperceptie-onderzoek (zie bijlage) uitvoeren onder de inwoners van Zuidoost-Brabant. Naast de behoeften van inwoners, waren de risico's uit het Regionaal Risicoprofiel leidend. We hielden rekening met de risico's die de meeste impact hebben, die het meest waarschijnlijk zijn en waaraan gemeenten de meeste prioriteit geven. Zie hiervoor het afwegingskader, waarin de inwonersbehoefte en risico tegen elkaar zijn afgewogen (zie bijlage).</p>	<p>Snellere allertering omgeving mét handelingsperspectief</p> <p>Alert4Omgevingen is een applicatie die snel de omgeving waarschuwt bij een incident. De technische voorbereidingen hiervoor worden afgerond. Daarna plannen we een oefening om te testen of het werkt. Helaas kon dat niet doorgaan. ODZOB heeft vervolgens TNO bereid gevonden. De oefening zou 26 november plaatsvinden. Op 15 november besloten we de externe oefening te annuleren vanwege de aangescherpte coronamaatregelen. Ook TNO vond een oefening op dat moment niet verantwoord. De aangesloten bedrijven kregen een vragenlijst toegestuurd. Hieruit blijkt dat er op dit moment weinig animo is voor voortzetting van Alert4Omgevingen. We spraken af dat we definitieve conclusies trekken na de oefening (vermoedelijk in het voorjaar van 2022).</p>	

C. Toekomstgerichte organisatie

7. Zicht op risico's	8. Versterken gebruik intelligence en analyse	9. Adaptief, innovatief en lerend vermogen vergroten	10. Toekomstgerichte incidentenbestrijding
<p>Veiligheidsinformatie knooppunt (VIK) Op de meldkamer troffen we de eerste voorzieningen om de calamiteiten coördinator (CaCo) van de meldkamer de VIK-functie uit te laten voeren. Dit is vooral gericht op "operationele risico's".</p>	<p>Datawarehouse 2.0</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pilot Alert4omgeving in Helmond, samen met diverse partners. - Implementatie van de nieuwe VTH-applicatie. Hierbij realiseren we een koppeling naar het datawarehouse. 	<p>Ontwikkeling menselijk kapitaal (HRD), leiderschap en samenwerking</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het ontwikkelprogramma voor leidinggevenden ging van start. - We startten met het strategisch personeelsplan. De 1^e stap was met de leidinggevenden inventariseren, welke competenties en vaardigheden de toekomstige medewerkers van VRBZO moeten hebben. 	<p>Versterken integrale brandweezorg</p> <ul style="list-style-type: none"> - We voerden de opdracht 'versterkingen integraliteit brandweezorg' uit. We geven de laatste stand van zaken in de uitvoeringsagenda van 2022, omdat dit actiepunt in 2022 doorgaat. - We voerden dynamisch alarmeren in, voor de onderdelen waar dit gepland was. - We voerden interregionaal alarmeren in, met alle Brabantse regio's. In 2022 gaan we meer samenwerken met en interregionaal alarmeren implementeren in Limburg-Noord.
<p>Duiden van risico's</p> <ul style="list-style-type: none"> - We ontwikkelden digitale risicokaarten, waarmee gemeenten en partners via een viewer informatie krijgen over de risico's in hun gemeente. - In de volgende stap legt een analyseteam de informatie uit, die gemeenten en partners krijgen via deze kaartlagen en andere data. - We deden een pilot met maatwerkadviezen over Brandveilig Leven voor gemeenten, met behulp van kaartlagen. - De gemeenten Laarbeek, Deurne, Son en Breugel, Geldrop en Nuenen werkten mee aan de pilot. De kaartlagen voor deze gemeenten (onder andere overschrijding van de opkomsttijd, demografische gegevens, gegevens van gebouwen) zijn gereed. Deze 	<p>Betrouwbare informatie: altijd & overal</p> <p>Vanuit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) startten we met dataclassificatie. We willen op de niveaus beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid inzicht krijgen in onze data.</p>	<p>Professionalisering audits</p> <p>De implementatie van de rechtmatigheidsverklaring loopt op schema. We ronden de aanbesteding van ondersteunende GRC-tooling (governance, risk & compliance), samen met VRBN, in november af. Nu gaan we implementeren. We brachten onze kritische financiële processen in kaart, inclusief een risico-analyse en inrichting/borging van interne controleprotocollen.</p>	<p>Vakbekwame medewerkers</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vanaf november 2021 brengen we de huidige beleidsbasis in kaart tot een overzichtelijk en gestructureerd geheel. Dit en een gesprek met de bestuurlijk portefeuillehouder zijn de basis om in 2022 te komen tot een brandweezorgplan, waarin we nieuw beleid op de kerntaken formuleren. Dit punt komt daarom terug op de uitvoeringsagenda van 2022. - Het 'ambitieniveau natuurbrand' is in concept af. We bespreken het in januari 2022 in MT van VRBZO en stellen het dan ook vast.

<p>kaartlagen voegden we samen tot 1 kaartlaag, met daarin zogenaamde hotspots.</p>			
<p>Dynamische & integrale risicoprofielen We werken aan een raamwerk, waarbinnen een nieuw regionaal risicoprofiel vorm krijgt. In 2021 leverden we een adviesrapport op met onze ideeën. We willen het risicoprofiel dynamisch maken en daarmee het zicht op risico's verbeteren. In het AB van december spraken we af om in 2022 vooral te investeren in deze nieuwe ontwikkeling en het huidige regionale risicoprofiel niet te actualiseren. In 2022 wordt duidelijk welke keuzes we daarin moeten maken.</p>			<p>Realiseren taakdifferentiatie Dit onderwerp is verdeeld in bouwstenen. Bouwsteen 1 wordt landelijk verder uitgewerkt, zodat er een implementatieplan komt. De impact voor VRBZO is relatief klein, in verhouding tot andere regio's: we mogen vrijwilligers niet meer in het rooster van de repressieve beroepsdienst opnemen. Als we de andere bouwstenen ook moeten implementeren, zal de impact groter zijn. Maar dit is nog niet aan de orde.</p>

CONCEPT

Onderwerp	Kans	Impact (€ mln)	Beheersmaatregelen
1. Risico's in de algemene bedrijfsvoering, voornamelijk door: <ul style="list-style-type: none"> - Stijging premies voor pensioenen en (vrijwilligers)verzekeringen; - Wijzigingen in beleid FLO-regeling beroepsbrandweer; - Brandweermaterieel is steeds moeilijker te verzekeren door nichemarkt; - Kosten die voortvloeien uit bedrijfskritische specialistische functies (bijvoorbeeld kostbare opleidingen of inhuur op gebied van brand- en omgevingsveiligheid, business intelligence, ICT, kosten juridische ondersteuning etc.); - Eigen risicodragers WW. - Algemene kostenstijgingen overstijgen vastgestelde indexering (bijvoorbeeld voor energie en brandstof) 	Zeer waarschijnlijk	€ 0,5 – € 1,0	<ul style="list-style-type: none"> - Tijdig in beeld brengen cao en pensioen ontwikkelingen. - Inhuren specialistische kennis voor FLO en vormen van een financiële reserve. - Deelnemen landelijk initiatief om gezamenlijk verzekerings-risico's te delen. - Specialistische kennis in gezamenlijkheid met andere zuidelijke regio's aannemen, inhuren of uitbesteden. - Arbeidsmarktcommunicatie traject om juiste competenties aan te trekken. - Onderzoeken duurzame alternatieven
2. Majeure wijzigingen in het bestaande model van brandweezorg: <ul style="list-style-type: none"> - Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) en Europese richtlijn rechtspositie brandweervrijwilligers. 	Zeer waarschijnlijk	€ 0,25 – € 0,5	<ul style="list-style-type: none"> - Monitoren wet- en regelgeving - Deelnemen aan landelijke werkgroepen om (financiële) effecten tijdig in beeld te brengen
3. Ernstige verstoring door incidenten, rampen en crises: <ul style="list-style-type: none"> - Kosten voortvloeiend uit bestrijding van een groot incident (GRIP) of ramp / crisis. 	Reëel	€ 0,5 – € 1,0	<ul style="list-style-type: none"> - Inrichten en opleiden (crisis)organisatie om effecten te reduceren
Totaal		€ 1,25 – € 2,5	

Het is niet reëel dat bovengenoemde risico's zich tegelijk voordoen. Ook is de impact van een ernstige verstoring lastig te kwantificeren. Daarom houdt VRBZO rekening met een totaal risicobedrag van € 2,0 miljoen.

4.1.2 Financiële kengetallen VRBZO

Het BBV schrijft voor dat we een aantal financiële kengetallen standaard opnemen in de verplichte paragraaf Risicomanagement en Weerstandsvermogen. Dit doen we hieronder voor 2021.

Financiële kengetallen conform BBV-richtlijn:	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Norm (%)
Netto schuldquote	33%	51%	<100
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	33%	51%	<100
Solvabiliteitsratio	5%	5%	>10
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	

VRBZO heeft eind 2021 een solvabiliteitsratio van 5%. Dit is een lage solvabiliteit. Deze lage solvabiliteit is een direct gevolg van het gekozen beleid om weinig reserves aan te houden. Het compleet ontbreken van reserves is tegelijk ook onwenselijk. Dit zou er voor zorgen dat we steeds terug moeten naar gemeenten bij tegenvallers. Uit de afweging tussen beide wensen is een kader voor de algemene reserve uitgekomen van €2 mln tot €2,4 mln.

4.1.3 Weerstandsvermogen en –capaciteit

De weerstandscapaciteit wordt gevormd door de gemeenschappelijke middelen en is bedoeld om niet begrote kosten te dekken. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen dat ingezet kan worden om eenmalige tegenvallers op te vangen. De middelen die dat vermogen bepalen zijn:

- de algemene reserve en de reserves waaraan het Algemeen Bestuur een bestemming heeft gegeven die kan worden gewijzigd (bestemmingsreserves);
- de in de begroting opgenomen ramingen voor onvoorziene uitgaven voor zover hier nog geen bestemming aan is gegeven;
- de stille reserves, voor zover deze op korte termijn materieel te maken zijn (reserves waarvan de omvang en/of het bestaan niet uit de balans blijkt, voortkomend uit de onderwaardering van activa of overwaardering van schulden bij het volgen van normale waarderingsmethoden).

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit heeft betrekking op het vermogen om onverwachte tegenvallers structureel in de lopende begroting op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. De middelen die dat vermogen bepalen zijn:

- bezuinigingsmogelijkheden (voor zover nog niet meegenomen in de begroting en meerjarenramingen);
- cumulatief geraamde onvoorziene uitgaven;
- de resterende (onbenutte) belastingcapaciteit (niet van toepassing voor VRBZO).

Op basis van de cijfers uit de jaarrekening 2021 levert dit de volgende weerstandscapaciteit op:

Incidentele weerstandscapaciteit	
Algemene reserve	€ 1.927.183
Bestemmingsreserves	€ 217.807
Stille reserves	€ 0
Totale incidentele weerstandscapaciteit (a)	€ 2.144.989
Structurele weerstandscapaciteit	
	€ 0
Cumulatief geraamde onvoorziene uitgaven	€ 0
Totale structurele weerstandscapaciteit (b)	€ 0
Totale weerstandscapaciteit (a + b)	
	€ 2.144.989

VRBZO streeft naar een ratio in weerstandsvermogen van 1,0. Bij deze ratio is de beschikbare weerstandscapaciteit voldoende voor de benodigde risicoafdekking (€ 2,0 miljoen). Het werkelijke ratio weerstandsvermogen bedraagt 1,1 over 2021. Hiermee is voldaan aan de beleidslijn.

4.2 Financiering

In de financieringsparagraaf komen onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van VRBZO. Uitgangspunten voor dit beleid zijn intern vastgelegd in de financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet en in het treasury statuut.

In overleg met de 4 gemeenschappelijke regelingen in Zuidoost-Brabant is één model van financiële verordeningen, treasury statuten en 'Nota activeren, waarderen en afschrijven' opgesteld. Deze zijn in 2017 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

4.2.1 Renterisicomanagement

Renterisicomanagement is een van de grootste aandachtsgebieden van de Wet FIDO. In deze paragraaf gaan we in op de renterisico's en het beleid, dat is verbonden met de uitvoering van de treasury functie. Vanuit de optiek van de Wet FIDO zien we renterisico's op de korte en op de langere termijn.

Renterisico op korte termijn: de kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de Wet FIDO een norm gesteld voor het maximumbedrag, waarop VRBZO haar financiële bedrijfsvoering via middelen met een looptijd van maximaal een jaar mag financieren.

De kasgeldlimiet is een voorgeschreven sturings- en verantwoordingsinstrument om het renterisico op de korte schuld te beperken. Als grondslag van de wettelijk toegestane omvang van de kasgeldlimiet wordt de omvang van de jaarbegroting per 1 januari voor het gehele begrotingsjaar aangehouden. Voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt het percentage voor de berekening van de kasgeldlimiet 8,2% dat voor onbepaalde tijd is vastgesteld.

Toetsing vindt plaats door het berekende bedrag te vergelijken met de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet. Indien de werkelijke omvang lager is dan wettelijk toegestane omvang, is er sprake van ruimte; indien de werkelijke omvang hoger is dan is er sprake van overschrijding.

Kasgeldlimiet per 31-12-2021

Grondslag		
Omvang definitieve begroting 2021		€ 51.265.966
Toegestane kasgeldlimiet	In percentage van de grondslag	8,2 %
	In bedrag	€ 4.203.809
Toetsing		
Omvang vlottende schuld		€ 12.621.226
Af: vlottende middelen		€ 7.070.908
Saldo netto vlottende middelen		€ 5.550.318
Toegestane kasgeldlimiet		€ 4.203.809
Saldo netto vlottende middelen		€ 5.550.318
Overschrijding		€ 1.346.509

Op de peildatum 31-12-2021 hebben we een overschrijding van de kasgeldnorm. Deze overschrijding komt hoofdzakelijk doordat enkele gemeenten hun bijdrage voor het nieuwe jaar al voor de jaarwisseling betalen. De overschrijding zit daarmee steeds echt aan het einde van een kwartaal en niet over de gemiddelde periode.

Renterisico op langere termijn: de renterisiconorm

VRBZO loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de Wet FIDO de renterisiconorm geformuleerd. Het doel van deze norm is om overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één bepaald jaar te voorkomen, één en ander ter bescherming van de financiële positie. Met deze norm bevordert de Wet FIDO een solide financieringswijze bij openbare lichamen. Conform voorschrift van de geactualiseerde Wet FIDO wordt het renterisico in onderstaande tabel voor de komende 4 jaar bepaald, terwijl de renterisiconorm alleen betrekking heeft op het totaal van de rekening van het komende jaar. De norm schrijft voor dat maximaal 20% van het begrotingstotaal in een bepaald jaar gebruikt mag worden voor aflossing of herfinanciering van een lening. VRBZO voldoet hieraan voor elk van de vier jaarschijven.

Renterisiconorm				
Grondslag	2021	2022	2023	2024
Omvang begroting	€ 78.118.666	€ 52.000.000	€ 52.000.000	€ 52.000.000
20% norm	€ 15.623.733	€ 10.400.000	€ 10.400.000	€ 10.400.000
Toetsing				
Aflossing	€ 4.410.199	€ 3.350.199	€ 2.815.199	€ 2.723.333
Herfinanciering	of € 0	€ 0	€ 0	€ 0
rente­verandering				
Totaal	€ 4.410.199	€ 3.350.199	€ 2.815.199	€ 2.723.333
Ruimte	€ 11.213.534	€ 7.049.801	€ 7.584.801	€ 7.676.667

Rentevisie

VRBZO baseert haar rentevisie op die van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

4.3.1 Gebouwbeheer

De gebouwen die in beheer zijn van VRBZO kunnen we onderverdelen in diverse categorieën, te weten:

- huur van de gemeenten (31 gebouwen);
- huur van derden (2 gebouwen);
- in eigendom van VRBZO (1 gebouw);
- tijdelijk in eigendom van VRBZO (2 gebouwen);
- tijdelijk in eigendom van VRBZO door een Vereniging van Eigenaren (2 gebouwen).

De overname van de kazernes jonger dan 10 jaar was noodzakelijk om te voorkomen dat (een deel van) de BTW-compensatie die de gemeenten teruggevorderd hebben bij de belastingdienst ten tijde van de bouw, moest worden terugbetaald. Met de betreffende gemeenten is afgesproken dat, zodra de BTW-herzieningsperiode is verlopen, deze gebouwen worden terug geleverd tegen de dan geldende boekwaarden. Omdat de gemeenten op termijn weer eigenaar worden is het groot onderhoud van deze kazernes bij de gemeenten belegd.

4.3.2 Investeringsbeleid

VRBZO hanteert een meerjaren investeringsbegroting. Uitgangspunt daarin is dat investeringen worden vervangen op het moment dat zij economisch volledig zijn afgeschreven. De vervangingswaarde wordt bepaald op basis van een jaarlijkse indexering. Alleen als op basis van recent aangeschafte vergelijkbare producten de aanschafprijs fors afwijkt dan wordt de meeste courante marktprijs gehanteerd. Begrotingstechnisch worden investeringen in het jaar geraamd aansluitend aan het moment dat het oude activum is afgeschreven. Zodra de vervanging dichterbij komt, wordt de begroting aangepast aan de inhoudelijke planning. Werkelijke aanschaf van investeringsgoederen worden geactiveerd op 1 januari na het moment van ingebruikname.

4.4 Verbonden partijen

Een organisatie wordt gezien als een 'verbonden partij' als VRBZO belanghebbende is bij de organisatie, zowel vanuit bestuurlijk als financieel oogpunt. VRBZO is een samenwerkingsverband op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waaraan 21 gemeenten deelnemen. De deelnemende gemeenten zorgen dat VRBZO over voldoende (financiële) middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen, waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd is. Hierdoor is VRBZO een verbonden partij voor de 21 gemeenten. VRBZO had op 31 december 2021 zelf geen verbonden partijen.

4.5 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering is geen programma of programmaproduct binnen de financiële verslaglegging en begroting 2021. De sector Bedrijfsvoering heeft wel doelstellingen gedefinieerd.

De belangrijkste speerpunten voor bedrijfsvoering in 2021 waren:

- Doorontwikkelen van eHRM en vakbekwaamheidsmanagement systeem.
- Ondersteunen en adviseren bij het traject voor de Visie 2025.
- Voorbereiden rechtmatigheidsverantwoording.
- Faciliteren van coronaveilig werken op locaties en faciliteren van thuiswerken.
- Invoering van baseline informatiebeveiliging overheid (BIO).

Reorganisatie sector Incidentbestrijding

Begin 2021 rondden we de reorganisatie van de sector Incidentbestrijding af. Daarmee kwam er een einde aan het formele deel van de reorganisatie. Medewerkers veranderden van functie, of kwamen op een andere plek in de organisatie terecht. Daarnaast sturen we de vrijwilligers anders aan. We werken nu met posthoofden vanuit de vrijwillige posten. Veel algemene zaken liggen daarmee direct bij de post. Een lokaal gezicht werkt met de eigen vrijwilligers aan de verdere ontwikkeling van Brandweer Brabant-Zuidoost.

Hoewel het formele deel achter de rug is, is het ontwikkeltraject nog niet klaar. De organisatiestructuur aanpassen is maar een onderdeel. In de komende periode gaan we met diverse andere thema's aan de slag. Om een toekomstbestendige organisatie te worden, moeten we gestructureerd werken, beter samen werken en ons focussen op vakmanschap, paraatheid en de kwaliteit van ons optreden.

4.6 Covid-19 (Coronacrisis)

Ook in 2021 had Covid-19 een grote impact op VRBZO, vooral door de inzet van medewerkers van de crisisorganisatie, GHOR en Bevolkingszorg. Hiervoor is extra capaciteit ingehuurd om de werkzaamheden op goede wijze uit te voeren. Het Rijk vangt veel kosten op, maar zal niet op alle vlakken de kosten vergoeden. Door VRBZO zijn kosten gemaakt in de bestrijding van de Coronacrisis in 2021. In totaal is voor € 823.774 incidenteel aan kosten gemaakt in de bestrijding van de Coronacrisis. Circa € 770.000 van de kosten worden vergoed door het Rijk. Voor VRBZO resteert circa € 53.774 aan kosten die andere bedrijven en organisaties ook hebben moeten maken als gevolg van de Coronacrisis, bijvoorbeeld voor thuiswerkfaciliteiten of veiligheidsvoorzieningen in gebouwen. Vooralsnog zijn er (nog) geen concrete signalen dat de begroting voor 2022 onder druk komen te staan.

5. Begroting 2021

5.1 Primitieve begroting 2021

De begroting VRBZO 2021 is opgesteld in lijn met de uitgangspunten zoals vastgesteld in het Algemeen Bestuur d.d. 16 december 2019. De begroting is vastgesteld in het Algemeen Bestuur d.d. 25 juni 2020. De belangrijkste uitgangspunten betreffen:

- De toegepaste wijze van indexeren van de gemeentelijke bijdrage is conform de afspraken die gemaakt zijn tussen de gemeenten en de 4 gemeenschappelijke regelingen en bedraagt 2,35%.

5.2 Begrotingswijzigingen 2021

In 2021 zijn 4 begrotingswijzigingen door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Hieronder worden per wijziging de redenen benoemd:

5.2.1 1^e begrotingswijziging

Functioneel leeftijdsontslag (FLO) geeft medewerkers die voor 2006 in dienst waren bij rechtsvoorgangers van onze organisatie het recht op een vorm van vroegpensioen, het functioneel leeftijdsontslag (FLO). De kosten van de regeling dekt onze organisatie uit de reguliere begroting. Deze regeling is de afgelopen jaren al meermaals aangepast. De laatste wijziging van de regeling zorgt echter voor een grote aanpassing. Hoewel de totale kosten van de regeling voor de gehele looptijd gelijk blijven, nemen ze de eerste jaren juist sterk toe. Hierdoor is moet VRBZO verplicht een voorziening FLO vormen voor de totale kosten van de regeling. In 2020 is de voorziening FLO gevormd en in overleg met de Provincie en de accountant aangepast. In deze begrotingswijziging zijn de betreffende aanpassingen verwerkt in de begroting 2021.

De voorziening dient op het moment van vorming (in 2020) dekkend te zijn voor de totale kosten van de FLO regeling (ook na 4 jaar). Die aanvullende dekking komt uit de bestaande reserve FLO van €4,2 miljoen aangevuld met het saldo van de GMK reserve van €0,5 miljoen en een extra toevoeging ten laste van de exploitatie (in 2020) van €0,6 miljoen. De voorziening FLO bedraagt dan €5,3 miljoen. Op basis van de overdracht van de Gemeenschappelijke Meldkamer aan de Landelijke Meldkamer Organisatie en de Meldkamer Ambulancezorg aan de GGDBZO is de GMK reserve niet meer nodig en beschikbaar voor alternatieve aanwending zoals de reserve FLO.

5.2.2 2^e begrotingswijziging

In de wijziging zijn de volgende onderwerpen behandeld:

1. Binnen de Veiligheidsregio richten enkele collega's zich op de multidisciplinaire opleidingen, gericht op crisisbeheersing. Deze opleidingen werden voorheen beschouwd als onderdeel van risicobeheersing. Met deze begrotingswijziging wordt deze taak beschouwd als onderdeel van crisisbeheersing. Er verschuiven daardoor zowel enkele loonbudgetten als exploitatiebudgetten ter hoogte van € 233.343.
2. Er heeft een verschuiving plaatsgevonden van formatie van incidentbestrijding naar risicobeheersing. Deze verschuiving biedt meer ruimte voor het uitvoeren van de taken van de afdeling Vakbekwaamheid en bedraagt € 40.050,-.
3. De structurele onderdelen van begrotingswijzigingen in 2020 die zijn goedgekeurd nadat de primaire begroting 2021 is vastgesteld, moeten formeel nog toegepast worden op de begroting 2021 en derhalve formeel voorgelegd worden aan het bestuur. Het betreft:

- a. Actualiseren budgetten ambulancezorg
 - b. Beëindiging activiteiten gemeenschappelijke meldkamer
 - c. Structurele dekking arbeidshygiëne
 - d. Effect exploitatiebegroting op omzetting reserve FLO in voorziening FLO
4. Een aanpassing heeft plaatsgevonden in een van de operationele functies bij crisisbeheersing. Eén van de piketfuncties komt te vervallen, voor een andere piketfunctie geldt een verplichte opkomsttijd waarvoor een dienstvoertuig nodig is met zwaailicht en sirene. De kapitaals- en exploitatielasten van het voertuig komen ongeveer overeen met de piketkosten van de functie die vervalt. De wijziging is daarmee voor de exploitatie neutraal. Ten behoeve van het voertuig is een investeringskrediet van €24.000 aangevraagd.
5. Gelijktijdig met het opstellen van de jaarplannen 2021 heeft de Veiligheidsregio eind 2020 de investeringsbegroting geactualiseerd. Met betrekking tot een aantal onderwerpen is voorgesteld investeringskredieten door te schuiven naar 2022. Het betreft:
- a. **Duurzaamheid:** Gepland was om dit jaar 44 personenvoertuigen te vervangen. Het betreft zowel voertuigen die bedoeld zijn om met zwaailicht en sirene ingezet te worden, als voertuigen die hoofdzakelijk worden ingezet om zonder spoed te rijden. Deze voertuigen blijven zeven tot acht jaar in dienst. Tot nu toe kiezen we om fiscale redenen altijd voor dieselveertuigen. Vanuit duurzaamheidsoverweging willen we onderzoeken of een deel van deze voertuigen voorzien kan worden van alternatieve brandstoffen, bijvoorbeeld door te kiezen voor elektrische voertuigen. Om dit onderzoek goed uit te voeren, wordt voorgesteld de kredieten door te schuiven naar 2022. De technische staat van de voertuigen is voldoende om het uitstel te kunnen toepassen. Het betreft een geplande investering van € 1.287.310.
 - b. **Tankautospuiterij:** Er stond gepland om dit jaar een tankautospuiterij te vervangen. De technische staat van het voertuig is goed genoeg om de vervanging een jaar door te schuiven. Het betreft een investering van €500.000.
 - c. **Communicatiemiddelen:** De portofoons worden gezamenlijk met de andere veiligheidsregio's landelijk aanbesteed. In de landelijke aanbesteding is een vertraging opgetreden, waardoor de portofoons niet in 2021 geleverd konden worden. Om die reden is voorgesteld de geplande investering van € 413.940 door te schuiven naar 2022.
 - d. **Redgereedschap:** VRBZO is bezig met de voorbereiding van de aanbesteding van het redgereedschap. Rondom redgereedschap is veel innovatie, waardoor de beschikbare budgetten onder druk staan. Ook hangt deze aanbesteding nauw samen met de operationele inrichting van incidentbestrijding. Om een goede, integrale afweging te maken over het aan te schaffen redgereedschap is voorgesteld de geplande investering van € 637.100 door te schuiven naar 2022. Enkele jaren geleden is een deel van het redgereedschap vervangen door 2^e hands redgereedschap uit een andere regio, waardoor we door dit uitstel niet in operationele problemen komen.
 - e. **Huisvesting:** De oorspronkelijke verbouwingsplannen waarvoor krediet is aangevraagd zijn vervangen door de plannen voor huisvesting Eindhoven Zuidwest. Als gevolg hiervan zal besteding van deze kredieten niet in 2021 plaatsvinden. Voorgesteld is om de geplande investering van € 1.747.714 door te schuiven naar 2022.

5.2.3 3^e begrotingswijziging

In de wijziging zijn de volgende onderwerpen behandeld:

1. Een andere wijze van het presenteren van de opbouw van de gemeentelijke bijdrage is voorgelegd. Voortaan wordt expliciet benoemd dat een bedrag van €1.330.000 is gereserveerd voor de kosten van de FLO regeling. Deze begrotingswijziging heeft geen effect op de hoogte van de gemeentelijke bijdrage.
2. Binnen de investeringsbegroting zijn onderstaande wijzigingen aan de begroting toegebracht:

- a. **Groot watertransport:** In de Begroting 2022 is een nieuwe investering in Groot Watertransport opgenomen. Verwacht werd dat de investering pas in 2022 kon worden uitgevoerd. Uiteindelijk is het gelukt om de middelen in 2021 geleverd te krijgen. Het huidige systeem is al lang financieel afgeschreven en ook technisch aan vervanging toe. VRBZO maakt dus graag gebruik van de mogelijkheid het systeem nog dit jaar in gebruik te nemen. De versnelde in gebruik name zorgt in 2022 voor extra kapitaalslasten die we afdekken uit het voordeel op kapitaalslasten dat in de vorige begrotingswijziging is ontstaan. Door deze wijziging verhoogt de investeringsbegroting voor 2021 met €757.000.
- b. **Extra stalling post Woensel:** De post Woensel wordt door de ambulancezorg en brandweer gezamenlijk gebruikt. Dit gezamenlijke gebruik levert VRBZO een financieel voordeel op. Door groei van de omvang van de ambulancezorg en daarmee van het aantal ambulances passen de voertuigen binnenkort niet meer allemaal in de kazerne. De aanpassing op post Woensel vraagt een investering van ca. € 217.000. Dit leidt tot € 14.100 aan kapitaalslasten per jaar, op basis van 20 jaar afschrijftermijn. Daarnaast verwacht VRBZO dat de exploitatiekosten met € 2.500 zullen toenemen. De totale jaarlijkse kosten komen daarmee uit op € 16.600. Dekking hiervoor komt uit een stijging van de huurinkomsten en bijdrage aan beheerskosten van de RAV van € 16.000. Daarnaast besparen we jaarlijks € 7.000 doordat we de huur van een extra locatie in Reusel kunnen beëindigen. Omdat de verbouwing pas eind dit jaar gereed zal zijn, heeft de wijziging geen effect op de exploitatiebegroting 2021.

5.2.4 4^e begrotingswijziging

In de wijziging zijn de volgende onderwerpen behandeld:

1. Het onderdeel ambulancezorg verdwijnt in zijn geheel van de begroting zoals in de primaire begroting 2022 is opgenomen en vastgesteld. Daarnaast nemen zowel de baten en lasten bij het onderdeel Incidentbestrijding structureel met € 50.000,- toe vanwege de veranderde wijze van verreken van de First Responder inzet.
2. Voordelen behaalt binnen het ene programma worden ingezet binnen een ander programma. Het betreft onderstaande incidentele wijzigingen:
 - a. Inzet van €300.000 voor risicobeheersing ten behoeve van de voorbereiding op de omgevingswet. Het betreft zowel de kosten van aanvullende opleidingen als de ondersteuning bij de implementatie van een nieuw zaakstelsel.
 - b. Inzet van €270.000 voor risicobeheersing ten behoeve van de meerkosten van de opleiding van de hogere instroom van nieuwe incidentbestrijders.
 - c. Inzet van €325.000 voor ondersteuning organisatie ten behoeve van projecten die processen stroomlijnen, informatieveiligheid vergroten en het leiderschapsprogramma ondersteunen.
 - d. Inzet van €200.000 voor ondersteuning organisatie voor de vervanging bij ziekte en de meerkosten van de inhuur van een interim afdelingshoofd bij de afdeling HRM.
 - e. De dekking van bovenstaande voorstellen komt uit het bewust openhouden van vacatures, een incidenteel voordeel op huisvestingskosten en uit een incidenteel voordeel op kapitaalslasten doordat vorig jaar niet alle investeringen conform planning zijn uitgevoerd. Al deze onderdelen zitten binnen de begroting van incidentbestrijding.
3. De MCU die samen met Brabant-Noord is aangeschaft is al een tijdje volledig operationeel. Via deze begrotingswijziging ronden we het traject ook financieel technisch af. Op basis van het contract ontvangt VRBZO een jaarlijkse bijdrage van Brabant Noord van €32.000, die precies kostendekkend is. Deze bijdrage is afhankelijk van de werkelijke kosten van de inzet van het voertuig en zal daarmee jaarlijks wat schommelen. Als gevolg van de wijziging nemen zowel de baten als de lasten van crisisbeheersing structureel met €32.000 toe.

4. In de begroting 2022 heeft VRBZO de wijziging rondom de impuls omgevingsveiligheid benoemd. Kort samengevat: VRBZO ontving voor enkele regio's een landelijke subsidie. Het grootste deel van de subsidie stelden we beschikbaar aan andere regio's, een deel was bestemd voor eigen activiteiten. Vanaf dit jaar vervalt de subsidie. In de begroting 2022 is het structurele beeld al goed opgenomen, via deze wijziging verwerken we het beeld voor 2021. We laten daarom de gehele subsidie en de bijbehorende lasten vervallen. Zowel de baten als lasten dalen voor 2021 met €428.000. Bij de uitvoering van de plannen was hier al rekening mee gehouden.
5. VRBZO heeft enkele jaren geleden in bulk voor meer dan €2.000.000 aan bluskleding gekocht. Deze kleding is niet persoonsgebonden. Zodra de kleding gewassen moet worden, wordt deze naar de centrale wasplaats verstuurd en voor de medewerker is gelijk een vervangende set kleding in zijn maat beschikbaar. De kleding is daarmee ook financieel geactiveerd. Indien enkele stuks kleding bijgekocht moeten worden, wordt dit vanuit de exploitatie opgevangen. Dit jaar heeft VRBZO meer dan €10.000 besteed, waardoor de activeringsgrens wordt overschreden. De investering bedraagt €29.000, met een afschrijftermijn van 7 jaar. De kapitaalslasten zijn daarmee beperkt tot iets minder dan €5.000 per jaar en zullen binnen de bestaande exploitatie worden opgevangen.

Voor 2021 resulteert dit in onderstaande begroting voor en na wijziging. In de jaarrekening wordt in analyses en toelichtingen in alle gevallen uitgegaan van de begroting na wijziging.

Begroting	2021 lasten			2021 baten		
	primitief	wijzigingen	definitief	primitief	wijzigingen	definitief
Programma's						
Programma Brandweergorg						
Product Risicobeheersing	€ 5.871.109	-€ 85.293	€ 5.785.816	€ 577.200	-€ 428.000	€ 149.200
Product Incidentbestrijding	€ 35.098.462	-€ 2.875.550	€ 32.222.912	€ 931.369	-€ 477.500	€ 453.869
Totaal Programma Brandweergorg	€ 40.969.571	-€ 2.960.843	€ 38.008.728	€ 1.508.569	-€ 905.500	€ 603.069
Programma Veiligheid						
Product Crisisbeheersing	€ 1.221.146	€ 260.343	€ 1.481.489	€ 14.500	€ 32.000	€ 46.500
Product Bevolkingszorg	€ 458.367	-€ 2.000	€ 456.367	€ 0	€ 0	€ 0
Product GHOR	€ 1.018.490	-€ 6.000	€ 1.012.490	€ 0	€ 0	€ 0
Product GMK (exc.MKA)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 45.200	-€ 45.200	€ 0
Totaal Programma Veiligheid	€ 2.698.003	€ 252.343	€ 2.950.346	€ 59.700	-€ 13.200	€ 46.500
Programma Zorg						
Product Ambulancezorg	€ 22.931.569	-€ 22.931.569	€ 0	€ 22.931.569	-€ 22.931.569	€ 0
Product MKA	€ 1.810.844	-€ 1.810.844	€ 0	€ 1.888.431	-€ 1.888.431	€ 0
Totaal Programma Zorg	€ 24.742.413	-€ 24.742.413	€ 0	€ 24.820.000	-€ 24.820.000	€ 0
Programma Financiering						
Bijdrage Gemeenten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 43.630.949	€ 0	€ 43.630.949
Bijdrage Rijk	€ 0	€ 0	€ 0	€ 6.678.585	€ 0	€ 6.678.585
Overig Fin & Alg Dekking	€ 307.669	€ 0	€ 307.669	€ 306.863	€ 0	€ 306.863
Ondersteuning organisatie	€ 9.401.010	€ 598.213	€ 9.999.223	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal Programma Financiering	€ 9.708.679	€ 598.213	€ 10.306.892	€ 50.616.397	€ 0	€ 50.616.397
Programma Reserves						
Mutaties Bestemmingsreserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.114.000	-€ 1.114.000	€ 0
Totaal Programma Reserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.114.000	-€ 1.114.000	€ 0
Totaal Programma's	€ 78.118.666	-€ 26.852.700	€ 51.265.966	€ 78.118.666	-€ 26.852.700	€ 51.265.966

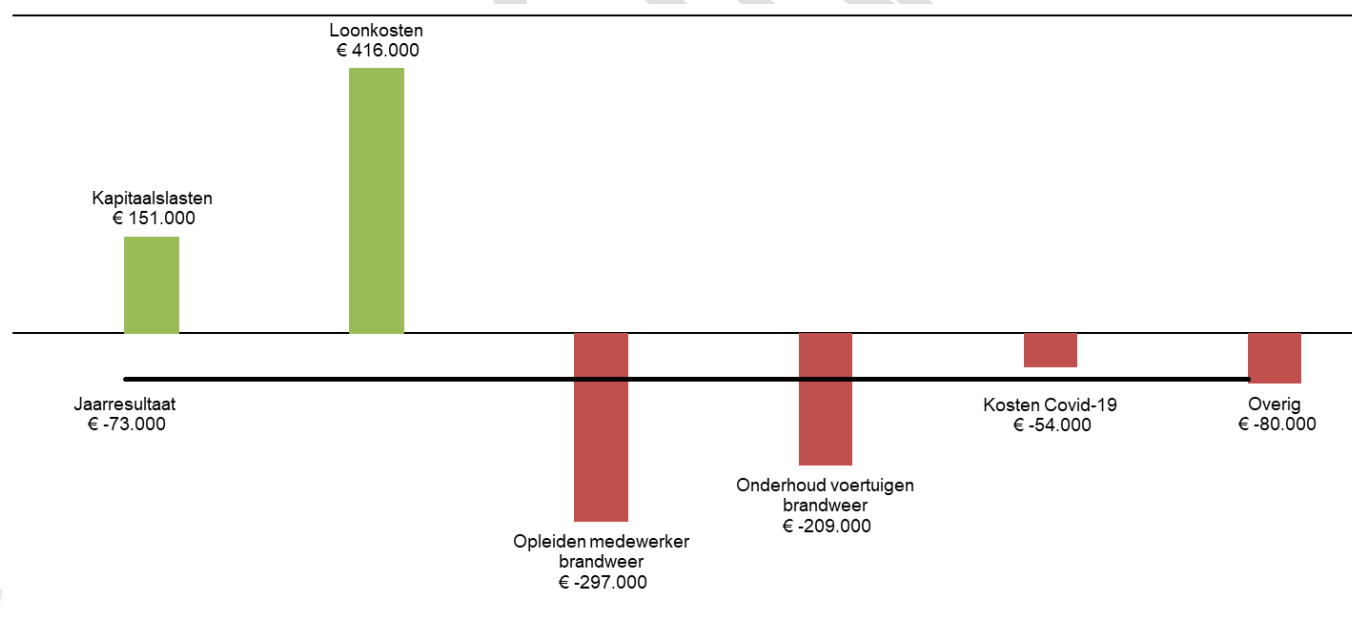
6. Analyse resultaat 2021

De jaarrekening 2021 sluit af met een negatief gerealiseerd saldo van baten lasten van € 72.817. Dit is 0,1% van de totale begroting van € 51,3 miljoen. In onderstaande tabel is weergegeven op welke onderdelen van de programma's van VRBZO dit tekort ontstaan is.

Saldo lasten en baten	Begroting 2021	Realisatie 2021	Afwijking
Incidentbestrijding	€ 31.769.043	€ 31.531.090	€ 237.953
Risicobeheersing	€ 5.636.616	€ 5.821.144	-€ 184.528
Crisisbeheersing	€ 1.434.989	€ 1.503.662	-€ 68.673
Bevolkingszorg	€ 456.367	€ 493.450	-€ 37.083
GHOR	€ 1.012.490	€ 1.094.372	-€ 81.882
Bijdrage Gemeenten	-€ 43.630.949	-€ 43.630.948	-€ 1
Bijdrage Rijk	-€ 6.678.585	-€ 6.638.698	-€ 39.887
Financiering & Alg Dekkingsmiddelen	€ 806	-€ 57.910	€ 58.716
Ondersteuning organisatie	€ 9.999.223	€ 9.956.654	€ 42.569
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	€ 0	€ 72.817	-€ 72.817
Mutaties Algemene Reserves	€ 0	€ 0	€ 0
Mutaties Bestemmingsreserves	€ 0	€ 0	€ 0
Gerealiseerd resultaat	€ 0	€ 72.817	-€ 72.817

6.1 Analyse van het resultaat 2021

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten is een uitgebreide analyse per programma onderdeel opgenomen op de afwijkingen tussen de begroting en de realisatie gesplitst naar loonkosten, kapitaallasten, overige lasten, overhead en overige verrekeningen (intern) en de baten. Dit zijn de belangrijkste redenen voor het negatieve resultaat:

Kapitaalslasten € -/- 151.000

Er zijn minder kosten voor huisvesting na het verlaten van een kantoorgebouw in Eindhoven. Deze besparing is ingezet voor de nieuwe huisvestingsplannen waar ons bestuur eerder al mee heeft ingestemd. De ontwikkeling van deze nieuwe plannen heeft vertraging opgelopen.

Loonkosten € -/- 416.000

Het voordeel op loonkosten is volledig incidenteel en opgebouwd uit een aantal componenten:

- Onvervulde vacatureruimte bij de sector Incidentbestrijding veroorzaakt door personeelsverloop en de reorganisatie.
- Onderbesteding op loonkosten voor vrijwilligers, omdat er minder (langdurige) inzetten waren. Vooral het relatief lage aantal branden in de zomermaanden is een belangrijke oorzaak.
- Inkomsten van medewerkers die gedetacheerd zijn bij het Rijk, gemeenten of andere veiligheidsregio's.

Opleiden brandweerm medewerkers € +/+ 297.000

Het tekort voor extra investeringen in medewerkers in het primaire proces van de brandweer is volledig incidenteel en opgebouwd uit twee componenten:

- De afgelopen jaren zijn actief nieuwe vrijwilligers geworven om voorziene uitstroom op te vangen. Deze vrijwilligers moeten een 2-jarig opleidingstraject doorlopen voordat ze inzetbaar zijn, waardoor er in 2021 meer geïnvesteerd is in opleidingskosten voor deze medewerkers.
- Daarnaast was een kwaliteits- en capaciteitsimpuls aan instructeurs noodzakelijk door verdiepende vakopleidingen en het aanstellen van extra instructeurs.

Onderhoud brandweervoertuigen € +/+ 209.000

De afgelopen jaren zijn er steeds vaker technische problemen met de hoogwerkers wat hoge onderhoudskosten met zich meebrengt. Daarnaast is de ervaring dat regulier tussentijdse onderhoud van voertuigen en materialen vaak duurder uitvalt dan begroot. Hiermee krijgt het tekort in deze post steeds meer een structureel karakter.

Covid-19 kosten € +/+ 54.000

Door VRBZO zijn kosten gemaakt in de bestrijding van de Coronacrisis. In totaal is voor € 823.774 incidenteel aan kosten gemaakt in de bestrijding van de Coronacrisis. Hierin zitten hoofdzakelijk kosten voor personeel en kosten voor aanschaf en distributie van persoonlijke beschermingsmiddelen (bv. mondkapjes). De kosten van personeel zit in het inhuren van extra expertise op bijvoorbeeld juridisch gebied, operationele leiding en hebben diverse functionarissen in de crisisorganisatie overuren gemaakt. Circa € 770.000 van de kosten worden vergoed door het Rijk. Voor VRBZO resteert circa € 53.774 aan kosten die andere bedrijven en organisaties ook hebben moeten maken als gevolg van de Coronacrisis, bijvoorbeeld voor thuiswerkfaciliteiten of veiligheidsvoorzieningen in gebouwen.

Diverse overig € +/+ 80.000

Diverse nadelen en voordelen die incidenteel van aard zijn (o.a. ICT projecten, inkoopadvies, Brandveilig Leven, boekwinsten op desinvesteringen, indexatieverschil BDuR).

DEEL 2: Jaarrekening

In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over het in 2021 gevoerde financiële beleid en beheer van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO). Daarbij is rekening gehouden met de in de loop van 2021 vastgestelde wijzigingen van de begroting 2021. De structuur van de jaarrekening sluit aan bij de vastgestelde programmabegroting. De jaarrekening 2021 bestaat uit:

- grondslagen voor waardering en resultaatbepaling;
- de balans voorzien van een toelichting;
- overzicht van baten en lasten met toelichting;
- WNT verantwoording;
- SiSa verantwoording.

De jaarrekening kent conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) een programmagerichte benadering die voor 2021 voor VRBZO is opgebouwd uit 4 programma's met daarin 10 programmaproducten:

- **Programma 1 Brandweezorg**
 - Risicobeheersing
 - Incidentbestrijding
- **Programma 2 Veiligheid**
 - GHOR
 - Crisisbeheersing
 - Bevolkingszorg
- **Programma 3 Financiering**
 - Bijdragen Gemeenten
 - Bijdragen Rijk
 - Overige financiering en algemene dekkingsmiddelen
 - Ondersteuning organisatie²
- **Programma 4 Reserves**
 - Mutaties Algemene Reserve
 - Mutaties Bestemmingsreserves

² VRBZO rekent in hoofdlijnen de activiteiten van de sector bedrijfsvoering en de leidinggevenden van het primaire proces tot de ondersteuning van de organisatie. Huisvesting heeft in de organisatie vooral een taak voor de brandweezorg en wordt daarom niet tot de ondersteuning van de organisatie gerekend. De medewerkers die onder de ondersteuning van de organisatie vallen hebben vaak ook een uitvoerende of leidinggevende functie bij grote incidenten of rampen.

1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin het algemeen bestuur de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

1.1 Corona

Continuïteit

Het COVID-19 (Corona) virus heeft door de compensatie van het Rijk beperkte financiële gevolgen voor de jaarrekening 2021. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie periodiek en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren. Onderstaand een actuele analyse op basis van de situatie medio maart 2022.

2021

Door VRBZO zijn kosten gemaakt in de bestrijding van de Coronacrisis. Over de hele linie van de crisisorganisatie zijn extra kosten gemaakt vanwege externe inhuur (Crisisbeheersing, GHOR en Bevolkingszorg). De duur en de omvang van de crisis liggen hieraan ten grondslag. De kosten worden grotendeels vergoed door het Rijk. Voor VRBZO resteren kosten die andere bedrijven en organisaties ook hebben moeten maken als gevolg van de Coronacrisis, bijvoorbeeld voor thuiswerkfaciliteiten of veiligheidsvoorzieningen in gebouwen. De extra kosten voor Corona bedragen € 823.774 waarvan € 770.000 gecompenseerd wordt door het Rijk.

2022

In 2022 verwachten we opnieuw over de hele linie van de crisisorganisatie extra kosten vanwege externe inhuur (Crisisbeheersing, GHOR en Bevolkingszorg). De duur en de omvang van de crisis liggen hieraan ten grondslag.

1.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

1.2.1 Bezittingen
Vaste activa

De investeringen met economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs en bijkomende kosten. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Afschrijving vindt plaats vanaf 1 januari na het moment van ingebruikname volgens de lineaire methode, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. De afschrijvingspercentages zijn gebaseerd op de verwachte levensduur. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op grond wordt niet afgeschreven. Er wordt niet langer afgeschreven dan de vooraf vastgestelde termijn en niet verder dan dat de boekwaarde nihil is. De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	Geen
Gebouwen: Nieuwbouw, semi permanent / hout, renovatie	15jr., 20 jr., 40 jr.
Componenten van gebouwen: o.a. Cv-installatie, liften, noodstroomaggregaat	10 jr., 20 jr.
ICT: o.a. telefooncentrale, glasvezelverbinding, servers, computers	3 jr., 4 jr., 5 jr., 8 jr., 10 jr.
Brandveiligheidsvoorzieningen: o.a. C2000-apparatuur, bepakking, kleding, brandput, ademlucht	3 jr., 5 jr., 7 jr., 10 jr., 15 jr., 50 jr.
Voertuigen: div. soorten auto's en brandweervoertuigen, containers	7 jr., 8 jr., 10 jr., 15 jr.
Machines en werktuigen: machines en werktuigen inclusief inrichting	15 jr., 20 jr.
Overige materiële vaste activa: audio-, video- en communicatieapparatuur	5 jr., 10 jr.

Indien een investering buiten gebruik wordt gesteld dient een extra afschrijving plaats te vinden indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde. De opbrengstwaarde van een investering die buiten gebruik is gesteld wordt niet in mindering gebracht op een nieuwe investering, maar wordt als bijzondere bate verantwoord.

Indien de waarde van een investering duurzaam vermindert in enig jaar wordt deze waardevermindering onafhankelijk van het resultaat in aanmerking genomen. Waardeverminderingen worden op de investering in mindering gebracht. Ook indien een vast actief buiten gebruik gesteld wordt, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

De lasten samenhangend met de uitvoering van klein en groot onderhoud zijn niet levensduur verlengend en zijn daarom niet geactiveerd, maar direct ten laste van de exploitatie of de gevormde voorziening gebracht.

Er is geen sprake van gronden in erfpacht.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor oninbaarheid wordt, indien noodzakelijk, een voorziening dubieuze debiteuren getroffen. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

Liquide middelen worden tegen nominale waarde verantwoord.

Schatkistbankieren

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Een daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden.

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden.

1.2.2 Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van de reserves is een zaak van het algemeen bestuur. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra het algemeen bestuur aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo boekjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

1.2.3 Schulden

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Voorzieningen

De definitie van een voorziening is een schatting van voorzienbare lasten waarvan het ontstaan in het verleden ligt. De exacte omvang hiervan is onzeker evenals het tijdstip van optreden. Voorzieningen worden opgenomen tegen de nominale waarde.

De onderhoudsvoorziening gebouwen steelt op een meerjarig onderhoudsplan voor het uit te voeren groot onderhoud.

De voorziening FLO wordt bepaald conform de volgende uitgangspunten:

- De rechten van personeelsleden inzake FLO-overgangsrecht zijn gebaseerd op de huidige bepalingen uit hoofdstuk 9a tot en met 9f van de CAR;
- De FLO-rechten zijn gewaardeerd op basis van de bij het opmaken van de jaarrekening actuele CAO, actuele inzichten en het actuele FLO beleid. Dit geldt specifiek voor de FLO bijdrage voor het spaartegoed (circa €6.700 per jaar per medewerker), maar ook voor de andere onderdelen van de regeling.
- Er is rekening gehouden met een indexatie van 2% per jaar.
- Bij het opnemen van de verplichting wordt rekening gehouden met de jaarlijkse FLO-bijdrage van gemeenten;
- Bij het opnemen van de verplichtingen wordt rekening gehouden met de kans op vervallen van rechten door het overlijden van medewerkers. We hanteren hierbij de sterftcijfers van het CBS al basis.

Plottende passiva

De plottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

2. Balans per 31 december 2021

Hieronder is de balans per 31 december 2021 opgenomen.

Activa			Passiva		
	31-dec-21	31-dec-20		31-dec-21	31-dec-20
Vaste Activa			Vaste Passiva		
Investeringen met economisch nut			Eigen Vermogen		
Bedrijfsgebouwen	€ 6.528.116	€ 6.869.176	Algemene reserve	€ 2.000.000	€ 2.000.000
Gronden en terreinen	€ 801.079	€ 801.079	Bestemmingsreserve	€ 217.806	€ 217.806
Machines, apparaten, installaties	€ 872.674	€ 1.016.596	Gerealiseerd resultaat	-€ 72.817	€ 265.198
Vervoermiddelen	€ 18.707.176	€ 18.398.634	Totaal Eigen Vermogen	€ 2.144.989	€ 2.483.003
Overig	€ 5.360.192	€ 6.283.467			
Totaal Materiele Vaste Activa	€ 32.269.238	€ 33.368.951	Voorzieningen		
			Voorzieningen	€ 3.221.034	€ 4.941.923
			Totaal Voorzieningen	€ 3.221.034	€ 4.941.923
			Vaste Schulden		
			Onderhandse bankleningen	€ 21.352.898	€ 25.763.096
			Totaal Vaste Schulden	€ 21.352.898	€ 25.763.096
Totaal Vaste Activa	€ 32.269.238	€ 33.368.951	Totaal Vaste Passiva	€ 26.718.920	€ 33.188.023
Vlottende Activa			Vlottende Passiva		
Uitzettingen			Vlottende Schuld		
Rekening courant Rijk	€ 4.300.525	€ 8.987.217	Overige vlottende schulden	€ 4.348.924	€ 4.097.750
Vorderingen openbare lichamen	€ 373.455	€ 296.849	Totaal Vlottende Schuld < 1 jaar	€ 4.348.924	€ 4.097.750
Overige vorderingen	€ 77.769	€ 97.088			
Totaal Uitzettingen < 1 jaar	€ 4.751.749	€ 9.381.154	Overlopende Passiva		
			Overige overlopende passiva	€ 8.272.302	€ 8.248.478
Liquide Middelen			Totaal Overlopende Passiva	€ 8.272.302	€ 8.248.478
Kas en bank	€ 1.548	€ 1.270			
Totaal Liquide Middelen	€ 1.548	€ 1.270	Totaal Vlottende Passiva	€ 12.621.226	€ 12.346.228
Overlopende Activa			Totaal Passiva	€ 39.340.146	€ 45.534.251
Overige overlopende activa	€ 2.317.611	€ 2.782.876			
Totaal Overlopende Activa	€ 2.317.611	€ 2.782.876			
Totaal Vlottende Activa	€ 7.070.908	€ 12.165.300			
Totaal Activa	€ 39.340.146	€ 45.534.251			

2.1 Toelichting op de balans

2.1.1 Investerings met economisch nut

Verloopoverzicht Investerings met economisch nut

	Gronden en terreinen	Bedrijfsgebouwen	Vervoer middelen	Machines, apparaten en installaties	Overig	Totaal
Investerings met economisch nut						
Boekwaarde 1 januari 2021	€ 801.079	€ 6.869.176	€ 18.398.634	€ 1.016.596	€ 5.936.178	€ 33.021.663
Gekapitaliseerd	€ 0	€ 0	€ 2.401.967	€ 199.723	€ 677.748	€ 3.279.438
Desinvestering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Afschrijvingen	€ 0	-€ 341.059	-€ 2.096.222	-€ 426.301	-€ 1.253.733	-€ 4.117.315
Boekwaarde 31 december 2021	€ 801.079	€ 6.528.116	€ 18.704.379	€ 790.018	€ 5.360.192	€ 32.183.785
Onderhanden Investerings met economisch nut						
Boekwaarde 1 januari 2021	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 347.289	€ 347.289
Mutaties lopende kredieten	€ 0	€ 0	€ 2.404.763	€ 282.378	€ 330.459	€ 3.017.600
Overboeken afgeronde kredieten	€ 0	€ 0	-€ 2.401.967	-€ 199.723	-€ 677.748	-€ 3.279.438
Boekwaarde 31 december 2021	€ 0	€ 0	€ 2.796	€ 82.655	€ 0	€ 85.451
Totaal Investerings met economisch nut	€ 801.079	€ 6.528.116	€ 18.704.379	€ 790.018	€ 5.360.192	€ 32.269.236

Onderstaand worden de mutaties per categorie nader uiteengezet.

Gronden en terreinen

In 2021 hebben geen mutaties plaatsgevonden op gronden en terreinen.

Bedrijfsgebouwen

In 2021 hebben buiten de afschrijvingen geen mutaties plaatsgevonden op bedrijfsgebouwen.

De totale verzekerde waarde per 1 januari 2021 bedraagt voor opstal van de bedrijfsgebouwen € 9.391.505 (2020: € 9.130.630) en voor de inventaris € 13.398.079 (2020: € 13.152.124). De totale WOZ-waarde voor de bedrijfsgebouwen bedraagt € 5.625.000 (2020: € 5.534.000).

Bedrijfsgebouwen

De desinvesteringen voor bedrijfsgebouwen betreffen:

Gebouw kazerne Lieshout

Gebouw kazerne Heeze

Totaal desinvesteringen bedrijfsgebouwen

Boekwaarde bij verkoop
€ 889.631
€ 495.193
€ 1.384.824

De desinvesteringen in bedrijfsgebouwen hebben per saldo niet geresulteerd in een boekwinst of boekverlies.

De totale verzekerde waarde per 1 januari 2020 bedraagt voor opstal van de bedrijfsgebouwen € 9.130.630 (2019: € 10.874.838) en voor de inventaris € 13.152.124 (2019: € 12.945.004). De totale WOZ-waarde voor de bedrijfsgebouwen bedraagt € 5.534.000 (2019: € 6.241.000).

Per 1 januari 2020 heeft een afboeking van € 6.416 plaatsgevonden in verband met het niet realiseren een project (verbouwing post Helmond).

Vervoermiddelen

De investeringen voor vervoermiddelen betreffen:

- 2 Hoogwerkers
- 2 Water Transport Systemen 1500
- 1 Ondersteunings unit

**Aanschaf
waarde**
€ 1.549.263
€ 748.291
€ 104.413

Totaal investeringen voor vervoermiddelen

€ 2.401.967

De desinvesteringen voor vervoermiddelen betreffen:

- 9 Aanhangwagens
- 2 Dienstauto's
- 2 Hefftrucks
- 1 Instructieunit
- 1 Hulpverleningsvoertuig
- 1 Tankauto's puitjeugdbrandweer

**Boekwaarde
bij verkoop**
€ 0
€ 0
€ 0
€ 0
€ 0
€ 0
€ 0

Totaal desinvesteringen voor vervoermiddelen

De desinvesteringen in vervoermiddelen hebben per saldo geresulteerd in een boekwinst van € 29.902.

Het onderhouden werk vervoermiddelen betreft:

- Navigatie apparatuur first responder voertuigen

€ 2.796

Totaal onderhouden werk vervoermiddelen

€ 2.796

Machines, apparaten en installaties

De investeringen voor machines, apparaten en installaties betreffen:

- Tablets
- Smartboards
- Overige hardware

**Aanschaf
waarde**
€ 80.625
€ 48.061
€ 71.037

Totaal investeringen voor machines, apparaten en installaties

€ 199.723

Het onderhouden werk machines, apparaten en installaties investeringen betreft:

- Wasmachines

€ 82.655

Totaal onderhouden werk machines, apparaten en installaties

€ 82.655

Overig

De investeringen voor overige betreffen:

- Pagers
- Gaspakken
- Kantoormeubels
- Bluskleiding
- Blushandschoenen
- Bepakking hoogwerker
- Zaagkleiding

**Aanschaf
waarde**
€ 346.957
€ 95.579
€ 91.746
€ 70.312
€ 33.638
€ 22.576
€ 16.940

Totaal investeringen overige

€ 677.748

De desinvesteringen voor overige betreffen:

- Wasmachines
- Overige brandweermaterialen

**Boekwaarde
bij verkoop**
€ 0
€ 0
€ 0

Totaal desinvesteringen voor overige activa

De desinvesteringen in overige activa hebben per saldo geresulteerd in een boekwinst van € 19.685.

2.1.2 Vlottende activa
Uitzettingen

De uitzettingen zijn als volgt opgebouwd:

Vorderingen op openbare lichamen:	31-dec-21	31-dec-20
Vorderingen op openbare lichamen	€ 373.455	€ 296.849
Totaal vorderingen op openbare lichamen	<u>€ 373.455</u>	<u>€ 296.849</u>
Rekening courant Ministerie van Financiën (Schatkistbankieren)	€ 4.300.525	€ 8.987.217
Overige vorderingen	€ 77.769	€ 97.088
Totaal Uitzettingen	<u>€ 4.751.749</u>	<u>€ 9.381.154</u>

Het drempelbedrag voor schatkistbankieren bedraagt per 1 juli 2021 € 1.562.373 (2% van het primaire begrotingstotaal ad €78,118.666). In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2021 is geweest:

Kwartaal	Q1	Q2	Q3	Q4
Drempelbedrag	€ 585.890	€ 585.890	€ 1.562.373	€ 1.562.373
Aangehouden middelen	€ 103.455	€ 69.129	€ 100.569	€ 101.974
Aantal dagen	90	91	92	92
Dag gem.	€ 1.150	€ 758	€ 1.093	€ 1.108
Onder-/overschrijding	€ 584.741	€ 585.132	€ 1.561.280	€ 1.561.265

Liquide Middelen

De liquide middelen bestaan uit de volgende banken en kassen:

Banken	31-dec-21	31-dec-20
Kassen	€ 1.313	€ 1.223
Totaal Liquide Middelen	<u>€ 1.548</u>	<u>€ 1.270</u>

Overlopende Activa

De overlopende activa zijn als volgt opgebouwd:

Overlopende activa voor openbare lichamen:	31-dec-21	31-dec-20
Te ontvangen van openbare lichamen	€ 1.363.055	€ 775.712
Vooruitbetaald aan openbare lichamen	€ 302.253	€ 306.727
NZA Nog in tarieven te verrekenen AHV	€ 0	€ 1.040.364
Totaal overlopende activa voor openbare lichamen	<u>€ 1.665.308</u>	<u>€ 2.122.803</u>
Overige overlopende activa:		
Overige nog te ontvangen bedragen	€ 91.297	€ 83.216
Overige vooruitbetaalde bedragen	€ 559.980	€ 575.364
Nog te verrekenen personeel	€ 1.026	€ 1.492
Totaal overige overlopende activa	<u>€ 652.303</u>	<u>€ 660.072</u>
Totaal Overlopende Activa	<u>€ 2.317.611</u>	<u>€ 2.782.876</u>

Verloopoverzicht nog te ontvangen subsidies van openbare lichamen

IOV DP 1: Brzo projecten 2020

	1-jan-21	Toevoeging	Ontvangst	31-dec-21
	€ 0	€ 720	€ 0	€ 720
Totaal nog te ontvangen subsidies van openbare lichamen	<u>€ 0</u>	<u>€ 720</u>	<u>€ 0</u>	<u>€ 720</u>

2.1.3 Eigen vermogen

Eigen Vermogen	1-jan-21	Resultaat bestemming	Toevoeging	Vrijval reserves	31-dec-21
Algemene Reserve	€ 2.000.000	€ 0	€ 265.198	-€ 265.198	€ 2.000.000
Bestemmingsreserve Investeringen	€ 217.806	€ 0	€ 0	€ 0	€ 217.806
Totaal Bestemmingsreserve	€ 217.806	€ 0	€ 0	€ 0	€ 217.806
Uit te keren resultaat	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Exploitatie Saldo	€ 265.198	-€ 265.198	-€ 72.817	€ 0	-€ 72.817
Totaal Eigen Vermogen	€ 2.483.003	-€ 265.198	€ 192.381	-€ 265.198	€ 2.144.989

Algemene reserve

Deze reserve is bestemd voor het opvangen van financiële risico's en van schommelingen in de exploitatiesfeer. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van januari 2018 is het Nota algemene reserve vastgesteld. Daarmee is tevens besloten dat de hoogte van de algemene reserve niet is gebaseerd op de risico's waar de organisatie mee te maken heeft, maar gekoppeld is aan de totale baten van de organisatie. Op basis van die notitie is voor VRBZO een gewenste omvang van de algemene reserve vastgesteld tussen de €2.000.000 en €2.400.000.

Via het continuïteitsplan, zoals benoemd in het rapport over risicomanagement en dat onderdeel uitmaakt van de P&C-cyclus, worden de risico's wel nog steeds gemonitord. Daarbij kunnen ook risico's worden toegevoegd of komen te vervallen.

Bestemmingsreserve t.b.v. investeringen

Deze bestemmingsreserve is in 2008 in het leven geroepen naar aanleiding van de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording. Investeringen in software dienen geactiveerd te worden onder de materiële vaste activa en de hiervoor bestemde financiële middelen worden aangewend ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten. Het betreft hier vooral investeringen in pakketten ter verbetering van de bedrijfsvoering. Aan deze reserve zullen geen middelen weer worden toegevoegd. Er zijn op dit moment ook geen activa waarvoor een onttrekking plaatsvindt. Zodra deze volledig is benut, zal deze komen te vervallen.

2.1.4 Voorzieningen
Verloopoverzicht Voorzieningen

Voorzieningen	1-jan-21	Toevoeging uit resultaat 2020	Reguliere toevoeging	Onttrekking	31-dec-21
Onderhoud Gebouw ROC	€ 684.239	€ 0	€ 71.810	-€ 191.841	€ 564.209
FLO	€ 4.257.684	€ 265.198	€ 26.366	-€ 1.892.422	€ 2.656.825
Totaal Voorzieningen	€ 4.941.923	€ 265.198	€ 98.176	-€ 2.084.263	€ 3.221.034

Onderhoud Gebouw ROC

Doelstelling van deze voorziening is het egaliseren van het groot onderhoud aan het pand Engelse Tuin te Waalre, waarin het opleidingscentrum is gehuisvest. De middelen uit deze voorziening worden verkregen uit de exploitatierekening waarbij het uitgangspunt wordt gehanteerd dat de jaarlijks gelijke storting voldoende moet zijn om de meerjarig te onttrekken onderhoudskosten af te dekken. De hoogte van deze toevoeging aan de voorziening berust op een meerjarenonderhoudsplan gebaseerd op 20 jaar. Dit plan is opgesteld in 2019 en heeft als einddatum 2044.

FLO

Functioneel leeftijdsontslag geeft medewerkers die voor 2006 in dienst waren het recht op een vorm van vroegpensioen, het functioneel leeftijdsontslag (FLO). In 2021 heeft de Veiligheidsregio geconstateerd dat er geen sprake is van gelijkblijvende lasten in de meerjarenbegroting. Het bestuur heeft derhalve besloten om vanaf 2020 een voorziening te vormen, mede op aanwijzing van de Provincie als toezichthouder.

De voorziening bestaat uit een inschatting van de toekomstige verplichtingen naar rato toegerekend van het aantal gewerkte jaren per balansdatum. Daarop is in mindering gebracht de geschatte bijdrage van de deelnemende gemeentes van het uitgangspunt van budgetneutraliteit.

Doordat we toekomstige gemeentelijke bijdragen mogen meerekenen, kan de voorziening lager uitkomen. Om die reden is het deel van de gemeentelijke bijdrage dat we gebruiken voor de FLO regeling expliciet zo benoemd in de begroting en is transparant gemaakt voor gemeenten dat een gedeelte van de gemeentelijke bijdrage wordt gebruikt als dekking voor de FLO kosten. Daarbij is expliciet opgenomen dat deze bijdrage niet voor een ander doel kan worden aangewend. Impliciet was dit altijd al het geval. Als we het geld van de FLO kosten aan iets anders zouden uitgeven, is de begroting niet langer reëel in evenwicht. Het bedrag dat we bestemmen voor de FLO regeling sluit aan bij de meerjarig begrote kosten voor de FLO regeling.

Wanneer de FLO regeling is afgewikkeld in 2044 dan kan dit leiden tot een vermindering de gemeentelijke bijdrage. Naar verwachting is het mogelijk de jaarlijkse bijdrage al eerder te verlagen.

2.1.5 Vaste schulden

Verloopoverzicht Vaste Schulden

Leningen	1-jan-21	Opname	Aflossing	31-dec-21	Rentelast 2021
Geldlening 40.81663.02	€ 50.597	€ 0	-€ 16.865	€ 33.731	€ 1.174
Geldlening 40.108.861	€ 750.000	€ 0	-€ 750.000	€ 0	€ 7.565
Geldlening 40.108.862	€ 3.333.333	€ 0	-€ 666.667	€ 2.666.667	€ 71.429
Geldlening 40.111.225	€ 5.366.667	€ 0	-€ 466.667	€ 4.900.000	€ 47.909
Geldlening 40.111.226	€ 1.650.000	€ 0	-€ 100.000	€ 1.550.000	€ 19.738
Geldlening 40.111.424	€ 930.000	€ 0	-€ 620.000	€ 310.000	€ 66
Geldlening 10.029.473	€ 4.290.000	€ 0	-€ 660.000	€ 3.630.000	€ 20.361
Geldlening 10.029.474	€ 2.537.500	€ 0	-€ 350.000	€ 2.187.500	€ 15.513
Geldlening 40.111.227	€ 675.000	€ 0	-€ 300.000	€ 375.000	€ 802
Geldlening 40.111.228	€ 5.145.000	€ 0	-€ 420.000	€ 4.725.000	€ 51.765
Geldlening 40.111.229	€ 1.035.000	€ 0	-€ 60.000	€ 975.000	€ 13.573
Totaal Leningen	€ 25.763.096	€ 0	-€ 4.410.199	€ 21.352.898	€ 249.895

In onderstaand overzicht wordt nadere informatie over de individuele leningen verstrekt:

Leningen	Bank	Opname datum	Opname bedrag	Looptijd	Rente %	Rente en aflossing	Ten behoeve van
40.81663.02	BNG	31-dec-93	€ 505.965	30 jaar	2,32%	Lineair per jaar	Investerings Regionaal Opleidingscentrum
40.108.861	BNG	17-dec-13	€ 6.000.000	8 jaar	1,75%	Lineair per kwartaal	Overname Brandweer overige gemeenten
40.108.862	BNG	23-dec-13	€ 8.000.000	12 jaar	2,325%	Lineair per kwartaal	Overname Brandweer overige gemeenten
40.111.225	BNG	15-jun-17	€ 7.000.000	15 jaar	0,93%	Lineair per kwartaal	uitvoering investeringsprogramma
40.111.226	BNG	15-jun-17	€ 2.000.000	20 jaar	1,23%	Lineair per kwartaal	uitvoering investeringsprogramma
40.111.424	BNG	15-jun-17	€ 3.100.000	5 jaar	0,01%	Lineair per kwartaal	uitvoering investeringsprogramma
10.029.473	NWB	15-jun-17	€ 6.600.000	10 jaar	0,507%	Lineair per kwartaal	uitvoering investeringsprogramma
10.029.474	NWB	3-jan-18	€ 3.500.000	10 jaar	0,674%	Lineair per kwartaal	uitvoering investeringsprogramma
40.111.227	NWB	3-jan-18	€ 1.500.000	5 jaar	0,170%	Lineair per kwartaal	uitvoering investeringsprogramma
40.111.228	NWB	3-jan-18	€ 6.300.000	15 jaar	1,065%	Lineair per kwartaal	uitvoering investeringsprogramma
40.111.229	NWB	3-jan-18	€ 1.200.000	20 jaar	1,365%	Lineair per kwartaal	uitvoering investeringsprogramma

Viottende passiva

Viottende Schulden

De viottende schulden zijn als volgt opgebouwd:

	31-dec-21	31-dec-20
Schulden aan openbare lichamen	€ 113.822	€ 89.394
Overige schulden	€ 1.170.698	€ 1.357.618
Loonheffingen	€ 1.863.651	€ 1.300.286
Pensioen	€ 399.481	€ 35.241
Te betalen netto loon	€ 763.081	€ 1.289.087
Omzetbelasting	€ 38.191	€ 26.124
Totaal Viottende Schulden	€ 4.348.924	€ 4.097.750

Overlopende Passiva

De overlopende passiva zijn als volgt opgebouwd:

	31-dec-21	31-dec-20
Overlopende passiva voor openbare lichamen:		
Nog te betalen aan openbare lichamen	€ 662.886	€ 821.846
Vooruitontvangen van openbare lichamen	€ 6.194.740	€ 5.825.844
GGD Nog in tarieven te verrekenen AHV	€ 0	€ 1.040.364
Totaal overlopende passiva voor openbare lichamen	€ 6.857.626	€ 7.688.054
Overige overlopende passiva:		
Overige nog te betalen bedragen	€ 1.414.676	€ 560.424
Totaal overige overlopende passiva	€ 1.414.676	€ 560.424
Totaal Overlopende Passiva	€ 8.272.302	€ 8.248.478

Verloopoverzicht vooruitontvangen subsidies van openbare lichamen	1-jan-21	Toevoeging	Aanwending	31-dec-21
IOV DP 4A: Ondersteuning bevoegde gezagen	€ 78.638	€ 0	-€ 78.638	€ 0
Totaal vooruit ontvangen subsidies van openbare lichamen	€ 78.638	€ 0	-€ 78.638	€ 0

2.2 Niet uit de balans blijvende rechten en plichten

2.2.1 Huurcontracten

De VRBZO huurt op basis van meerjarige huurovereenkomsten 33 locaties waarvan 31 rechtstreeks bij de deelnemende gemeenten en 2 van derden (1 van de Nationale Politie en 1 van een commerciële verhuurder). De huurcontracten zijn aangegaan voor een periode van 5 + 5 jaar (gemiddeld tot en met 2023). De jaarlijkse huurlast bedraagt € 1,8 miljoen.

2.2.2 Terugkoopverplichting

De 4 koopkazernes zijn aangekocht voor de periode van de (BTW-) herzieningstermijn. Na het verstrijken van deze termijn, welke 10 jaar omvat, te starten met tellen in het jaar van ingebruikname, verkoopt VRBZO het gebouw terug aan de gemeente. Het gebruik van het pand wordt daarna vastgelegd in de huurovereenkomst. De bepaling rondom de terugkoop staat beschreven in de terugkoopverplichting welke onderdeel uitmaakt van de koopakte. Hieronder zijn de belangrijkste gegevens opgenomen.

Terugkoopverplichting	Verkoopdatum	Verkoopprijs
Mierlo	1-5-2022	€ 914.095,19
Luyksgestel	1-5-2022	€ 443.578,00
Son	1-5-2022	€ 939.014,00
Valkenswaard	1-1-2024	€ 2.389.250,00

2.2.3 Onderhoudsfondsen koopkazernes

Gezien de tijdelijke aankoop van de koopkazernes is de insteek gekozen om voor de kooppanden dezelfde rolverdeling aan te houden als bij de huurpanden. Dit betekent dat de gemeenten kunnen kiezen tussen ofwel de gezamenlijk opgestelde demarcatielijst ofwel de algemene bepalingen van het ROZ-model rondom onderhoud en beheer. De gemeente blijft operationeel verantwoordelijk voor de uitvoer van het groot onderhoud, VRBZO stort jaarlijks een bedrag in de voorziening groot onderhoud voor deze werkzaamheden. Het bedrag is gebaseerd op het meerjarig onderhoudsplan (MJOP) van de gemeente aangepast naar de taken conform de gekozen demarcatie, met als doel het uitvoeren van groot onderhoud ten behoeve van instandhouding.

Op deze wijze kan de gemeente haar werkwijze voortzetten en de eventueel hieraan gekoppelde formatie in stand houden zodat hierin bij terugkoop door de gemeente geen wijzigingen plaats hoeven te vinden. Tevens wordt de werkwijze al in gang gezet welke ook zal gelden op het moment dat VRBZO het gebouw gaat huren van de gemeente. Om deze samenwerking en de insteek rondom de kosten vast te leggen is een samenwerkingsovereenkomst toegevoegd aan de koopakten. Hierin staat beschreven dat overeen is gekomen dat de gemeente het groot onderhoud uitvoert op basis van het MJOP ten behoeve van de kazerne en dat VRBZO hiervoor een jaarlijkse storting doet.

Hierbij wordt de jaarlijkse storting voor 10 jaar groot onderhoud gebaseerd op de geraamde kosten voor de looptijd van 10 jaar inclusief de indexering, waarbij de reeds beschikbare reserves en de renteopbrengsten in mindering gebracht worden op het op te bouwen bedrag. In overleg kan afgeweken worden van de termijn van 10 jaar. Na de termijn van eigendom door VRBZO wordt er een afrekening gemaakt waarbij een vergelijk gemaakt wordt tussen de werkelijke en de begrote kosten van het uitgevoerde onderhoud.

2.2.4 Overige lease- en huurovereenkomsten

- Per 1 januari 2019 is met Konica een huurovereenkomst afgesloten voor de huur van multifunctionele printers. De overeenkomst heeft een duur van 5 jaar met een gemiddelde jaarlijkse verplichting van € 40.000,-
- Per 1 juni 2019 is met Volvo Car Lease een overeenkomst afgesloten betreffende de operational lease van een personenauto met een jaarlijkse verplichting van €10.000,- voor de duur van 4 jaar.
- Voor de inhuur van medewerkers zijn in 2021 overeenkomsten afgesloten met Yacht die doorlopen in 2022 (uiterlijk 31 december). Dit resulteert in een resterende verplichting van € 471.808,- in 2022..

2.2.5 Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 zijn overheidsinstellingen Vpb plichtig. Veiligheidsregio's hebben hierover landelijk overleg gevoerd met de Belastingdienst. Uit een analyse van de activiteiten van VRBZO is in overleg met de Belastingdienst geconcludeerd dat er geen sprake is van ondernemersactiviteiten danwel dat vrijstellingen van toepassing zijn. Voor de jaren 2018, 2019 en 2020 zijn nihil aangiften ingediend. Voor 2021 wordt eveneens een nihil aangifte ingediend.

2.2.6 Gebeurtenissen na balansdatum

Het kabinet heeft aan alle 25 veiligheidsregio's waaronder VRBZO, de opdracht gegeven om samen met gemeenten voor opvangplekken voor vluchtelingen uit Oekraïne te zorgen. Het gaat hierbij om het volledig realiseren van locaties, het inrichten van locaties en de daadwerkelijke zelfstandige exploitatie. Deze opvang zal mogelijk geruime tijd, maanden of zelfs nog langer duren. De uitvoering van de opdracht zal effect hebben op de inzet van medewerkers uit de producten crisisbeheersing, GHOR en bevolkingszorg en op de exploitatie van de organisatie. Op dit moment zijn er geen signalen dat eventuele extra kosten leiden tot een mogelijk tekort op de algehele begroting 2022. De realisatie en exploitatie van opvang van Oekraïners brengen ook kosten met zich mee voor gemeenten en veiligheidsregio's. Het kabinet zal van Rijksweg de kosten (nadelen) die gemaakt zullen worden integraal vergoeden³. Over de wijze van vergoeden worden nog nadere afspraken gemaakt. VRBZO zal deze mogelijke aanvullende inkomsten via een begrotingswijziging in de begroting verwerken.

³ Bron: <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/kamerstukken/2022/03/08/tk-opvang-vluchtelingen-uit-oekraïne/tk-opvang-vluchtelingen-uit-oekraïne.pdf>

3. Overzicht baten en lasten 2021

3.1 Overzicht baten en lasten 2021

Programma's	2021			2021			2021	2021
	Begroting lasten	Begroting lasten	Realisatie lasten	Begroting baten	Begroting baten	Realisatie baten	Realisatie resultaat	Begroting tov Realisatie
Programma Brandweezorg	Primair	Definitief		Primair	Definitief			
Product Risicobeheersing	€ 5.871.109	€ 5.785.816	€ 6.032.802	€ 577.200	€ 149.200	€ 211.658	-€ 5.821.144	-€ 184.528
Product Incidentbestrijding	€ 35.098.462	€ 32.222.912	€ 32.246.644	€ 931.369	€ 453.869	€ 715.554	-€ 31.531.090	€ 237.953
	€ 40.969.571	€ 38.008.728	€ 38.279.447	€ 1.508.569	€ 603.069	€ 927.212	-€ 37.352.235	€ 53.424
Programma Veiligheid								
Product Crisisbeheersing	€ 1.221.146	€ 1.481.489	€ 1.866.456	€ 14.500	€ 46.500	€ 362.794	-€ 1.503.662	-€ 68.673
Product Bevolkingszorg	€ 458.367	€ 456.367	€ 749.629	€ 0	€ 0	€ 256.178	-€ 493.450	-€ 37.083
Product GHOR	€ 1.018.490	€ 1.012.490	€ 1.282.097	€ 0	€ 0	€ 187.725	-€ 1.094.372	-€ 81.882
Product GMK (exc.MKA)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 45.200	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 2.698.003	€ 2.950.346	€ 3.898.182	€ 59.700	€ 46.500	€ 806.698	-€ 3.091.484	-€ 187.638
Programma Zorg								
Product Ambulancezorg	€ 22.931.569	€ 0	€ 0	€ 22.931.569	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Product MKA	€ 1.810.844	€ 0	€ 0	€ 1.888.431	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 24.742.413	€ 0	€ 0	€ 24.820.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Programma Financiering								
Bijdrage Gemeenten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 43.630.949	€ 43.630.949	€ 43.630.948	€ 43.630.948	-€ 1
Bijdrage Rijk	€ 0	€ 0	€ 2.019.840	€ 6.678.585	€ 6.678.585	€ 8.658.538	€ 6.638.698	-€ 39.887
Overig Fin & Alg Dekking	€ 307.669	€ 307.669	-€ 23.237	€ 306.863	€ 306.863	€ 34.674	€ 57.910	€ 58.716
Ondersteuning organisatie	€ 9.401.010	€ 9.999.223	€ 10.016.340	€ 0	€ 0	€ 59.686	-€ 9.956.654	€ 42.569
	€ 9.708.679	€ 10.306.892	€ 12.012.944	€ 50.616.397	€ 50.616.397	€ 52.383.846	€ 40.370.902	€ 61.397
Totaal saldo baten en lasten	€ 78.118.666	€ 51.265.966	€ 54.190.572	€ 77.004.666	€ 51.265.966	€ 54.117.755	-€ 72.817	-€ 72.817
mutaties Reserves								
Algemene reserve	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingsreserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.114.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.114.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
bedrag van heffing Vpb	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Realiseerd resultaat	€ 78.118.666	€ 51.265.966	€ 54.190.572	€ 78.118.666	€ 51.265.966	€ 54.117.755	-€ 72.817	-€ 72.817

3.2 Toelichting op overzicht baten en lasten

3.2.1 Product Risicobeheersing

Lasten en baten	Begroting 2021	Realisatie 2021	Afwijking
Loonkosten	€ 4.806.936	€ 5.076.336	-€ 269.400
Kapitaalslasten	€ 34.357	€ 34.357	€ 0
Overige lasten	€ 1.243.794	€ 1.193.801	€ 49.993
Overhead verrekeningen	-€ 516.927	-€ 486.986	-€ 29.941
Overige verrekeningen	€ 217.656	€ 215.295	€ 2.361
Totaal lasten	€ 5.785.816	€ 6.032.802	-€ 246.986
Overige baten	-€ 149.200	-€ 211.658	€ 62.458
Totaal baten	-€ 149.200	-€ 211.658	€ 62.458
Saldo lasten en baten	€ 5.636.616	€ 5.821.144	-€ 184.528

Loonkosten

De hogere loonkosten zijn met name het gevolg van hogere kosten voor opleiden, trainen en oefenen van (nieuwe) brandweervrijwilligers. De afgelopen jaren zijn actief vrijwilligers geworven om voorziene uitstroom op te vangen. Deze vrijwilligers moeten een 2-jarig opleidingstraject doorlopen voordat ze inzetbaar zijn, waardoor we nu meer moeten investeren in deze medewerkers. Daarnaast was het noodzakelijk om instructeurs een kwaliteits- en capaciteitsimpuls te geven door verdiepende vakopleidingen en het aanstellen extra instructeurs.

Ook zijn de loonkosten hoger dan begroot doordat gebruik is gemaakt van extern personeel voor het uitvoeren van aanvullende diensten voor gemeenten. De baten voor deze aanvullende diensten zijn ook hoger dan begroot.

Overige lasten

Er is een voordeel gerealiseerd op de begroting voor Brandveilig Leven door het achterblijven van activiteiten.

Overhead en overige verrekeningen

De invulling van de functie afdelingshoofd vakbekwaamheid is vertraagd waardoor de doorbelasting van kosten voor overhead lager zijn dan begroot. Door het achterblijven van de activiteiten voor Brandveilig Leven zijn minder kosten doorbelast vanuit het product Incidentbestrijding voor hun inzet voor Brandveilig Leven.

Overige baten

De overige baten zijn hoger dan begroot door aanvullende diensten voor gemeenten. Deze bouwplanbeoordelingen worden geleverd door extra inzet van intern en extern personeel.

Daarnaast zijn de verhuurbaten voor het ROC wederom lager dan begroot, voornamelijk als gevolg van de beperkingen rondom Corona. De lagere baten worden nagenoeg volledig gecompenseerd door lagere loonkosten en overige lasten.

3.2.2 Product Incidentbestrijding

Lasten en baten	Begroting 2021	Realisatie 2021	Afwijking
Loonkosten	€ 19.241.647	€ 19.041.734	€ 199.913
Kapitaalslasten	€ 3.959.492	€ 3.878.207	€ 81.284
Overige lasten	€ 9.037.889	€ 9.329.281	-€ 291.392
Reserveringen	€ 68.400	€ 71.810	-€ 3.410
Overhead verrekeningen	-€ 1.211.190	-€ 1.204.582	-€ 6.608
Overige verrekeningen	-€ 203.560	-€ 226.406	€ 22.846
Totaal lasten	€ 30.892.678	€ 30.890.044	€ 2.634
Overige baten	-€ 453.869	-€ 715.554	€ 261.685
Totaal baten	-€ 453.869	-€ 715.554	€ 261.685
FLO	€ 1.330.234	€ 1.356.600	-€ 26.366
Saldo FLO	€ 1.330.234	€ 1.356.600	-€ 26.366
Saldo lasten en baten	€ 31.769.043	€ 31.531.090	€ 237.953

Loonkosten

De loonkosten zijn lager dan begroot door het tijdelijk niet of vertraagd invullen van vacatures door personeelsverloop en de reorganisatie. Daarnaast waren er in de zomermaanden minder langdurige inzetten waardoor de loonkosten voor vrijwilligers lager zijn dan begroot.

Kapitaalslasten

Diverse geplande investeringen vinden later dan verwacht plaats. Dit zorgt voor incidenteel lagere kapitaalslasten.

Overige lasten

Het nadeel op overige lasten wordt vooral veroorzaakt door:

- Technische problemen met hoogwerkers die zich de afgelopen jaren al vaker hebben voorgedaan. Dit brengt hoge onderhoudskosten met zich mee. Daarnaast is de ervaring dat regulier tussentijds onderhoud van voertuigen en materialen vaak duurder uitvalt dan begroot. Hiermee krijgt het tekort in deze post steeds meer een structureel karakter.
- Een hogere bijdrage aan de Meldkamer Oost-Brabant dan begroot.

Overhead verrekeningen

Het nadeel op overhead verrekeningen is het gevolg van incidenteel lagere loonkosten voor afdelingshoofden van het product Incidentbestrijding. De onderliggende oorzaak hiervan is de onvervulde vacatureruimte ontstaan door personeelsverloop en de reorganisatie.

Overige verrekeningen

Het voordeel op overige verrekeningen voor het product incidentbestrijding is het gevolg van:

- Hogere interne doorbelastingen aan het product Risicobeheersing voor instructeurs opleiden, trainen en oefenen.

- Hogere interne doorbelastingen aan het product Crisisbeheersing voor de Multidisciplinaire Commando Unit.

Overige baten

Het voordeel op overige baten is het gevolg van detacheringen van vaste medewerkers. Vaste medewerkers zijn gedetacheerd aan de Nationale Politie, Defensie, de GGDBZO, de gemeente Helmond en het IFV.

FLO lasten & reserveringen

Het negatieve resultaat op FLO wordt veroorzaakt door het feit dat in de begroting geen indexatie is toegepast voor de FLO toevoeging aan de voorziening. De werkelijke toevoeging wordt jaarlijks geïndexeerd.

3.2.3 Product Crisisbeheersing

Lasten en baten	Begroting 2021	Realisatie 2021	Afwijking
Loonkosten	€ 1.008.694	€ 1.415.997	-€ 407.303
Kapitaalslasten	€ 42.257	€ 43.760	-€ 1.503
Overige lasten	€ 531.699	€ 580.907	-€ 49.208
Overhead verrekeningen	-€ 101.161	-€ 186.882	€ 85.721
Overige verrekeningen	€ 0	€ 12.674	-€ 12.674
Totaal lasten	€ 1.481.489	€ 1.866.456	-€ 384.967
Overige baten	-€ 46.500	-€ 362.794	€ 316.294
Totaal baten	-€ 46.500	-€ 362.794	€ 316.294
Saldo lasten en baten	€ 1.434.989	€ 1.503.662	-€ 68.673

Loonkosten en overhead verrekeningen

Het nadeel op loonkosten bestaat uit een combinatie van meerkosten voor externe inhuur, interne piketfunctionarissen en overuren van het vast personeel voor extra inzetten in verband met Corona. Door de hogere loonkosten is ook de overhead doorbelasting hoger dan begroot.

Overige lasten

Onder de overige lasten zijn in 2021 met name hogere kosten gerealiseerd voor het FieldLab.

Overige baten

De meerkosten voor loonkosten die het gevolg zijn van Corona worden volledig gecompenseerd door het Rijk. De compensatie (baten) zijn verantwoord onder de Overige baten.

3.2.4 Product Bevolkingszorg

Lasten en baten	Begroting 2021	Realisatie 2021	Afwijking
Loonkosten	€ 274.727	€ 523.696	-€ 248.969
Kapitaalslasten	€ 6.240	€ 5.925	€ 316
Overige lasten	€ 175.400	€ 220.008	-€ 44.608
Totaal lasten	€ 456.367	€ 749.629	-€ 293.262
Overige baten	€ 0	-€ 256.178	€ 256.178
Totaal baten	€ 0	-€ 256.178	€ 256.178
Saldo lasten en baten	€ 456.367	€ 493.450	-€ 37.083

Loonkosten en overige lasten

Het nadeel op loonkosten en overige lasten bestaat uit een combinatie van meerkosten voor externe inhuur, interne en externe piketfunctionarissen en overuren van het vast personeel voor extra inzetten in verband met Corona. Deze meerkosten worden volledig gecompenseerd door het Rijk.

Het nadeel op overige lasten is daarnaast met name het gevolg van hogere kosten voor opleiden, trainen en oefenen.

Overige baten

De meerkosten voor loonkosten die het gevolg zijn van Corona worden volledig gecompenseerd door het Rijk. De compensatie (baten) zijn verantwoord onder de Overige baten.

3.2.5 Product GHOR

Lasten en baten	Begroting 2021	Realisatie 2021	Afwijking
Loonkosten	€ 926.674	€ 1.104.924	-€ 178.250
Kapitaalslasten	€ 7.601	€ 3.397	€ 4.204
Overige lasten	€ 196.627	€ 196.056	€ 571
Overhead verrekeningen	-€ 118.412	-€ 22.280	-€ 96.132
Totaal lasten	€ 1.012.490	€ 1.282.097	-€ 269.607
Overige baten	€ 0	-€ 187.725	€ 187.725
Totaal baten	€ 0	-€ 187.725	€ 187.725
Saldo lasten en baten	€ 1.012.490	€ 1.094.372	-€ 81.882

Loonkosten en overhead verrekeningen

De afwijkingen op loonkosten en overhead verrekeningen zijn allemaal personeel gerelateerd. Het nadeel op loonkosten bestaat uit een combinatie van meerkosten voor externe inhuur, interne piketfunctionarissen en overuren van het vast personeel voor extra inzetten in verband met Corona. De kosten van het interim afdelingshoofd/crisismanager GHOR worden deels door het Rijk gecompenseerd.

Daarnaast zijn de kosten voor opleiden, trainen en oefenen hoger dan begroot.

Overige baten

De meerkosten voor loonkosten die het gevolg zijn van Corona worden volledig gecompenseerd door het Rijk. De compensatie (baten) zijn verantwoord onder de Overige baten.

3.2.6 Bijdrage Rijk (BDuR)

Lasten en baten	Begroting 2021	Realisatie 2021	Afwijking
Overige lasten	€ 0	€ 2.019.840	-€ 2.019.840
Totaal lasten	€ 0	€ 2.019.840	-€ 2.019.840
Bijdragen Rijk	-€ 6.678.585	-€ 8.658.538	€ 1.979.953
Totaal baten	-€ 6.678.585	-€ 8.658.538	€ 1.979.953
Saldo lasten en baten	-€ 6.678.585	-€ 6.638.698	-€ 39.887

Het nadeel op de bijdrage van het Rijk betreft de indexatie van de BDuR die gedurende 2021 vast is gesteld. Door het vaststellingsmoment is de aanpassing niet meer verwerkt in de begroting.

Onder dit product is ook de bijdrage van het Rijk (€2.019.840) voor de controle op Corona Toegangsbewijzen (CTB) gepresenteerd. De bijdrage is op 1-op-1 doorgestort naar de gemeenten. Op het moment dat de definitieve verantwoording van de gemeenten over de CTB beschikbaar is (gemeentelijke jaarrekeningen 2021 met accountantsverklaring) zal VRBZO de definitieve verantwoording in haar jaarrekening 2022 presenteren.

3.2.7 Bijdrage gemeenten

Lasten en baten	Begroting 2021	Realisatie 2021	Afwijking
Totaal lasten	€ 0	€ 0	€ 0
Bijdragen gemeenten	-€ 43.630.949	-€ 43.630.948	-€ 1
Totaal baten	-€ 43.630.949	-€ 43.630.948	-€ 1
Saldo lasten en baten	-€ 43.630.949	-€ 43.630.948	-€ 1

3.2.8 Overige financiering en algemene dekkingsmiddelen

Lasten en baten	Begroting 2021	Realisatie 2021	Afwijking
Overige lasten	€ 307.669	-€ 23.237	€ 330.906
Totaal lasten	€ 307.669	-€ 23.237	€ 330.906
Overige baten	-€ 306.863	-€ 34.674	-€ 272.189
Totaal baten	-€ 306.863	-€ 34.674	-€ 272.189
Saldo lasten en baten	€ 806	-€ 57.910	€ 58.716

Overige lasten en baten

Het voordeel op het product Overige financiering en algemene dekkingsmiddelen wordt veroorzaakt door boekwinsten op desinvesteringen die zijn ingeruild of afgestoten en een wijziging in de berekeningswijze en verantwoording van de voorbelasting (BTW).

3.2.9 Ondersteuning organisatie

Lasten en baten	Begroting 2021	Realisatie 2021	Afwijking
Loonkosten	€ 4.699.592	€ 4.802.126	-€ 102.534
Kapitaalslasten	€ 463.943	€ 397.094	€ 66.849
Overige lasten	€ 2.887.998	€ 2.917.952	-€ 29.954
Overhead verrekeningen	€ 1.947.690	€ 1.900.731	€ 46.959
Overige verrekeningen	€ 0	-€ 1.563	€ 1.563
Totaal lasten	€ 9.999.223	€ 10.016.340	-€ 17.117
Overige baten	€ 0	-€ 59.686	€ 59.686
Totaal baten	€ 0	-€ 59.686	€ 59.686
Saldo lasten en baten	€ 9.999.223	€ 9.956.654	€ 42.569

Loonkosten en overige baten

Het nadeel op loonkosten wordt met name veroorzaakt door externe inhuur voor projecten en tijdelijke vervanging. Het nadeel op loonkosten wordt deels gecompenseerd door het voordeel op overige baten dat vooral detacheringsvergoedingen en uitkeringen voor personeel betreft.

Kapitaalslasten

Diverse geplande investeringen vinden later dan verwacht plaats. Dit zorgt voor incidenteel lagere kapitaalslasten.

Overige lasten

Het nadeel op overige lasten wordt veroorzaakt door ICT projecten (o.a. BIO).

Overhead verrekeningen

Het voordeel op de overhead doorbelasting is met name het vertraagd of tijdelijk niet invullen van vacatures bij de producten Incidentbestrijding, Risicobeheersing en GHOR.

3.3 Overzicht incidentele baten en lasten per programma

Saldo lasten en baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	I	S
Product Incidentbestrijding	€ 32.246.644	€ 715.554	€ 32.222.912	€ 453.869	€ 237.953	€ 237.953	
Product Risicobeheersing	€ 6.032.802	€ 211.658	€ 5.785.816	€ 149.200	-€ 184.528	-€ 184.528	
Product Crisisbeheersing	€ 1.866.456	€ 362.794	€ 1.481.489	€ 46.500	-€ 68.673	-€ 68.673	
Product Bevolkingszorg	€ 749.629	€ 256.178	€ 456.367	€ 0	-€ 37.083	-€ 37.083	
Product GHOR	€ 1.282.097	€ 187.725	€ 1.012.490	€ 0	-€ 81.882	-€ 81.882	
Product GMK (exc.MKA)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Product Ambulancezorg	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Product MKA	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Bijdrage Gemeenten	€ 0	€ 43.630.948	€ 0	€ 43.630.949	-€ 1	-€ 1	
Bijdrage Rijk	€ 2.019.840	€ 8.658.538	€ 0	€ 6.678.585	-€ 39.887		-€ 39.887
Product Financiering & Alg Dekking	-€ 23.237	€ 34.674	€ 307.669	€ 306.863	€ 58.716	€ 58.716	
Ondersteuning organisatie	€ 10.016.340	€ 59.686	€ 9.999.223	€ 0	€ 42.569	€ 42.569	
Saldo lasten en baten	€ 54.190.572	€ 54.117.755	€ 51.265.966	€ 51.265.966	-€ 72.817	-€ 32.930	-€ 39.887
Mutaties Algemene Reserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Mutaties Bestemmingsreserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Saldo lasten en baten	€ 54.190.572	€ 54.117.755	€ 51.265.966	€ 51.265.966	-€ 72.817	-€ 32.930	-€ 39.887

Op basis van de realisatie in 2021 is de exploitatie exclusief mutaties van de reserves structureel niet in balans voor een bedrag van € 39.887 als gevolg van een lagere indexatie van de Rijksbijdrage dan verwacht. In de begroting van 2022 wordt dit tekort structureel afgedekt via de reguliere indexatie.

Hieronder worden de belangrijkste incidentele lasten en baten toegelicht per product (indien relevant):

3.3.1 Product Incidentenbestrijding

De hogere baten dan begroot zijn hoofdzakelijk afkomstig door de detacheringen in 2021. Deze baten zijn incidenteel. De hogere lasten zijn met name het gevolg van onderhoudskosten voor voertuigen die voornamelijk als incidenteel beschouwd worden.

3.3.2 Product Risicobeheersing

Het voordeel op de baten is een gevolg van de aanvullende diensten die uitgevoerd zijn voor enkele gemeenten. Het gevolg hiervan is het nadeel op de lasten voor het inhuren van extra personeel voor de uitvoer van onder andere deze diensten. Het resterende nadeel komt uit de extra investeringen die zijn gedaan in het opleiden, trainen en oefenen van medewerkers in het primaire proces van de brandweer. Deze onderdelen zijn alle incidenteel.

3.3.3 Producten Crisisbeheersing, Bevolkingszorg en GHOR

De voor- en nadelen voor deze producten betreffen met name meerkosten voor personeel (intern en extern) als gevolg van de Coronacrisis en de compensatie voor deze meerkosten.

3.3.4 Overige financiering en algemene dekkingsmiddelen

De afwijkingen zijn het gevolg van een wijziging van de presentatie van de interne verrekening van de rente (per saldo geen resultaat) en de boekresultaten op desinvesteringen (incidenteel).

3.3.5 Ondersteuning organisatie

Het nadeel op de lasten is vooral het gevolg van inhuur voor tijdelijke vervanging en projecten (HRM en ICT), kosten voor ICT projecten en kosten voor extern advies. Alle onderdelen zijn incidenteel in 2021. Het voordeel op de baten heeft betrekking op uitkeringen en detachingsvergoedingen voor personeel die compenseren voor de incidenteel hogere loonkosten door vervanging.

3.4 Overzicht aanwending van bedrag onvoorzien

Er is geen bedrag onvoorzien.

3.5 Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Er zijn geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

CONCEPT

4. Wet Normering Topfunctionarissen verantwoording

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. Deze wet stelt grenzen aan de maximale bezoldiging voor topfunctionarissen en geeft beperkingen op het gebied van de onderdelen van het beloningspakket. De algemene bezoldigingsnorm voor VRBZO voor 2021 bedraagt €209.000. Voor de WNT geldt een publicatieplicht in de jaarrekening en tevens via de internetsite van de veiligheidsregio. Het inkomen van werknemers die geen topfunctionaris zijn maar wel een bezoldiging ontvangen die boven het algemene maximum uitkomt, moet ook gepubliceerd worden. Binnen VRBZO valt, gezien het criteria van de dagelijkse leiding over de gehele veiligheidsregio, alleen de directeur onder de meldingsplicht WNT.

4.1.1 Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2021	
bedragen x € 1	P. de Kam
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 152.802
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.878
<i>Sub totaal</i>	€ 175.681
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 175.681
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2020	
bedragen x € 1	P. de Kam
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 151.043
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21.415
<i>Sub totaal</i>	€ 172.458
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000
Bezoldiging	€ 172.458

4.1.2 Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

Gemeente	Burgemeester	Functie	Bezoldiging
Asten*	Mevr. A. van Extel	Lid AB	€ 0,-
Bergeijk	Mevr. A. Callewaert-De Groot	Lid AB	€ 0,-
Best	Dhr. J.G.M.T. Ubachs	Lid AB	€ 0,-
Bladel	Dhr. R. Bosma	Lid AB	€ 0,-
Cranendonck	Dhr. F.A.P. van Kessel	Lid AB	€ 0,-
Deurne**	Mevr. G. Buter	Lid AB	€ 0,-
Eersel	Dhr. W. Wouters	Lid AB	€ 0,-
Eindhoven	Dhr. J.A. Jorritsma	Voorzitter AB	€ 0,-
Geldrop-Mierlo	Dhr. J. van Bree	Lid AB	€ 0,-
Gemert-Bakel	Dhr. M.S. van Veen	Lid AB	€ 0,-
Heeze-Leende	Dhr. P.J.J. Verhoeven	Lid AB	€ 0,-
Helmond	Mevr. P.J.M.G. Blanksma-Van den Heuvel	Plaatsvervangend voorzitter AB	€ 0,-
Laarbeek	Dhr. F.L.J. van der Meijden	Lid AB	€ 0,-
Nuenen	Dhr. M. Houben	Lid AB	€ 0,-
Oirschot	Mevr. J.C.R. Keijzers-Verschelling	Lid AB	€ 0,-
Reusel-De Mierden	Mevr. A. v.d. Ven	Lid AB	€ 0,-
Someren	Mevr. D. Blok	Lid AB	€ 0,-
Son en Breugel	Dhr. drs. J.F.M. Gaillard	Lid AB	€ 0,-
Valkenswaard	Dhr. drs. A.B.A.M. Ederveen	Lid AB	€ 0,-
Veldhoven	Dhr. M.J.A. Delhez	Lid AB	€ 0,-
Waalre	Dhr. dr. A.J.W. Boelhouwer	Lid AB	€ 0,-

* Per 20 januari 2021 (voorheen: Dhr. Mr. H.G. Vos)

** Per 1 februari 2021 (voorheen: Dhr. H.J. Mak)

5. SiSa verantwoording

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordinginformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieve toewijking SiSa - d.d. 3-2-2022							
Vereniging	Uitvoeringcode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JanV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: A2/01 € 6.836.696				
JanV	A12	Incidente bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbevelen Veiligheidsregio's	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) Aard controle R Indicator: A12/01 € 2.019.840	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Nee	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2022 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden Aard controle R Indicator: A12/03 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2022 Aard controle n.v.t. Indicator: A12/04 € 2.019.840	Eindeverantwoording (Ja/Nee) Nee

CONCEPT

6. Controleverklaring accountant

CONCEPT

7. Vaststelling en ondertekening bestuur

Het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost heeft in zijn vergadering van 7 juli 2022 de jaarrekening 2021 definitief vastgesteld.

Aldus getekend door het Dagelijks Bestuur,

Dhr. J.A. Jorritsma

Voorzitter,

Mevr. P.J.G.M. Blanksma - Van den Heuvel

Plaatsvervangend voorzitter,

Dhr. M.S. van Veen

Dhr. M. Houben

Mevr. A. Callewaert - De Groot

CONCEPT

8. Bijlagen

CONCEPT

8.1 Staat van investeringen 2021

Staat van investeringen 2021 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost												
Balans	Restant kredieten uit vorige jaren	Startbegroting 2021	Totaal krediet 2021 voor wijzigingen	2e begrotingswijziging	3e begrotingswijziging	4e begrotingswijziging	Totaal bestuurlijk goedgekeurd	Vervallen krediet	Totaal krediet 2021	Realisatie 2021	Restant kredieten	
Gronden en terreinen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	36.757	1.712.431	1.749.189	-1.700.414	217.000	0	265.775	-12.018	253.757	0	253.757	0
Vervoermiddelen	349.929	3.659.570	4.009.499	-1.763.310	747.000	0	2.993.189	0	2.993.189	2.404.764	588.425	0
Machines, apparaten en installaties	219.920	787.930	1.007.850	-38.000	0	0	969.850	-17.864	951.986	282.379	669.607	0
Overige materiële vaste activa	160.216	1.378.140	1.538.356	-1.060.340	10.000	29.000	517.016	-13.015	504.001	330.459	173.542	0
Totaal	766.822	7.538.071	8.304.893	-4.562.064	974.000	29.000	4.745.830	-42.897	4.702.933	3.017.602	1.685.331	0

Gronden en terreinen

Er zijn geen actieve kredieten voor gronden en terreinen.

Bedrijfsgebouwen

Vervallen kredieten	€	-12.018	Diverse aanbestedingen die met een positief resultaat zijn afgerond en waarvan de restanten zijn afgeboekt.
Restant kredieten	€	253.757	Het lopende bouwproject gaat langer duren dan vooraf gedacht en zal naar verwachting eind 2022 gereedkomen. Een tweede project zal in 2023 gerealiseerd gaan worden.

Vervoermiddelen

Restant kredieten	€	588.425	Er zijn in hoofdzaak twee oorzaken voor de onderbesteding: 1) Bij een aantal voertuigen is de levertijd langer dan waar rekening mee is gehouden. De levering zal daardoor in 2022 plaatsvinden. 2) Door onderzoek naar duurzaamheid zijn enkele investeringen uitgesteld.
-------------------	---	---------	--

Machines, apparaten en installaties

Vervallen kredieten	€	-17.864	Diverse aanbestedingen die met een positief resultaat zijn afgerond en waarvan de restanten zijn afgeboekt.
Restant kredieten	€	669.607	Er zijn in hoofdzaak drie oorzaken voor de onderbesteding: 1) Onze organisatie neemt steeds meer ICT diensten af, in plaats van zelf eigenaar te zijn van hard- en software. Er loopt een onderzoek of dat ook voor deze groep investeringen nuttig is. Naar verwachting zullen we in een van de komende wijzigingen deze kredieten laten vervallen en de bespaarde kapitaalslasten inzetten als exploitatiebudget. 2) Levertijden van bestelde apparaten zijn langer dan vooraf gedacht. 3) De technische staat van diverse apparaten is beter dan gedacht waardoor vervanging nu in 2022 gepland staat.

Overige materiële vaste activa

Vervallen kredieten	€	-13.015	Diverse aanbestedingen die met een positief resultaat zijn afgerond en waarvan de restanten zijn afgeboekt.
Restant kredieten	€	173.542	Voor twee onderdelen van deze investering heeft het opstellen van het nieuwe beleid vertraging opgelopen en wordt voorgesteld deze kredieten beschikbaar te houden.

8.2 Staat van gemeentelijke bijdragen 2021

Gemeente	Aandeel in bijdrage	2020 excl. Bevolkingszorg	Indexering	Basisbijdrage 2021, excl. bevolkingszorg	Oranje Kolom	Gemeentelijke rampenbestrijding	Bevolk.zorg tbv OTO	Subtotaal bevolkingszorg e.d.	Totale bijdrage 2021
Asten	2,09%	€ 886.483	€ 20.832	€ 907.315	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	€ 9.301	€ 916.616
Bergeijk	2,90%	€ 1.230.977	€ 28.928	€ 1.259.905	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	€ 9.301	€ 1.269.206
Best	3,16%	€ 1.339.194	€ 31.471	€ 1.370.665	€ 7.042	€ 1.489	€ 1.199	€ 9.730	€ 1.380.395
Bladel	2,89%	€ 1.226.467	€ 28.822	€ 1.255.289	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	€ 9.301	€ 1.264.590
Cranendonck	2,76%	€ 1.167.850	€ 27.444	€ 1.195.294	€ 7.042	€ 1.489	€ 1.199	€ 9.730	€ 1.205.024
Deurne	3,98%	€ 1.687.295	€ 39.651	€ 1.726.946	€ 7.042	€ 2.333	€ 1.199	€ 10.574	€ 1.737.520
Eersel	2,73%	€ 1.158.832	€ 27.233	€ 1.186.065	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	€ 9.301	€ 1.195.366
Eindhoven	34,41%	€ 14.586.848	€ 342.792	€ 14.929.640	€ 7.042	€ 19.098	€ 10.270	€ 36.410	€ 14.966.050
Geldrop-Mierlo	4,27%	€ 1.809.039	€ 42.512	€ 1.851.551	€ 7.042	€ 3.654	€ 1.882	€ 12.578	€ 1.864.129
Gemert-Bakel	3,70%	€ 1.570.059	€ 36.896	€ 1.606.955	€ 7.042	€ 2.333	€ 1.199	€ 10.574	€ 1.617.529
Heeze-Leende	2,00%	€ 848.607	€ 19.942	€ 868.549	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	€ 9.301	€ 877.850
Helmond	10,63%	€ 4.506.367	€ 105.900	€ 4.612.267	€ 7.042	€ 7.868	€ 4.108	€ 19.018	€ 4.631.285
Laarbeek	2,74%	€ 1.161.537	€ 27.296	€ 1.188.833	€ 7.042	€ 2.333	€ 1.199	€ 10.574	€ 1.199.407
Nuenen c.a.	2,53%	€ 1.071.356	€ 25.177	€ 1.096.533	€ 7.042	€ 2.333	€ 1.199	€ 10.574	€ 1.107.107
Oirschot	2,30%	€ 973.058	€ 22.867	€ 995.925	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	€ 9.301	€ 1.005.226
Reusel-De Mierden	1,87%	€ 792.695	€ 18.628	€ 811.323	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	€ 9.301	€ 820.624
Someren	2,44%	€ 1.032.578	€ 24.266	€ 1.056.844	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	€ 9.301	€ 1.066.145
Son en Breugel	1,90%	€ 803.517	€ 18.883	€ 822.400	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	€ 9.301	€ 831.701
Valkenswaard	3,67%	€ 1.553.826	€ 36.515	€ 1.590.341	€ 7.042	€ 2.333	€ 1.199	€ 10.574	€ 1.600.915
Veldhoven	5,38%	€ 2.281.590	€ 53.617	€ 2.335.207	€ 7.042	€ 3.654	€ 1.882	€ 12.578	€ 2.347.785
Waalre	1,65%	€ 700.710	€ 16.467	€ 717.177	€ 7.042	€ 1.489	€ 770	€ 9.301	€ 726.478
Totaal	100,0%	€ 42.388.885	€ 996.139	€ 43.385.024	€ 147.882	€ 63.807	€ 34.235	€ 245.924	€ 43.630.948

8.3 Taakvelden

Taken

Taak	Taakveld	Nr.	Programma	2021		Resultaat
				Baten	Lasten	
Bestuur en ondersteuning	Ondersteuning organisatie	0.4	Ondersteuning organisatie	€ 59.686	€ 10.016.340	-€ 9.956.654
	Treasury	0.5	Programma Financiering	€ 0	€ 8.088	-€ 8.088
	Overige baten en lasten	0.8	Programma Financiering	€ 34.674	-€ 31.324	€ 65.998
	Mutaties reserves	0.10	Mutaties Reserves	€ 265.198	€ 265.198	€ 0
Totaal Bestuur en ondersteuning				€ 359.557	€ 10.258.301	-€ 9.898.744
Veiligheid	Crisisbeheersing en brandweer	1.1	Programma Brandweezorg	€ 908.866	€ 37.427.446	-€ 36.518.580
			Programma Financiering	€ 52.289.486	€ 2.019.840	€ 50.269.646
			Programma Veiligheid	€ 806.698	€ 3.898.182	-€ 3.091.484
Totaal Veiligheid				€ 54.005.050	€ 43.345.468	€ 10.659.581
VHROSV	Wonen en bouwen	8.3	Programma Brandweezorg	€ 18.346	€ 852.001	-€ 833.655
Totaal VHROSV				€ 18.346	€ 852.001	-€ 833.655
Volksgesondheid en milieu	Volksgesondheid	7.1	Programma Zorg	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal Volksgesondheid en milieu				€ 0	€ 0	€ 0
Totaal Taken				€ 54.382.953	€ 54.455.770	-€ 72.817